

ЗМІСТ

Вступ	4
Чергування голосних та приголосних	5
Правопис префіксів	9
Подвоєння приголосних	12
Спрощення приголосних	16
Вживання великої літери	20
Правопис слів іншомовного походження	25
Правопис прізвищ, імен та по батькові	30
Відмінювання імен, по батькові, прізвищ	34
Правопис і відмінювання географічних власних назв	39
Кличний відмінок	44
Правопис іменників	49
Правопис складних прикметників	53
Правопис та відмінювання числівників, узгодження числівників з іменниками	58
Дієслівні форми	62
Складні випадки правопису займенників, прислівників, прийменників, часток	67
Прийменникові конструкції	72
Література	78

ВСТУП

*Мова – це звуки,
Смисл,
Душа народу.
Мова – це розум і руки,
Сутність народу.
Забути мову –
Душу зрадити,
Найнижче рабство.
Бо мова – не звуки,
Смисл,
Душа народу.
Мова – це розум і руки,
Сутність народу.
Без мови
Нема
Народу!*

М. Луків

Здобуваючи вищу освіту, не кожен студент усвідомлює, що з усіх наук найперше йому слід опановувати мову, якою б він вільно, легко, точно й грамотно міг викладати свої думки. Усім відома теза про те, що основна функція мови – бути засобом спілкування. Проте не менш важливою функцією є її призначення виступати знаряддям мовленнєвої й мовної діяльності. Тому кожному варто замислитися, чи на належному рівні в нього, як майбутнього фахівця, знаряддя праці, тобто його мова. Адже наше мовлення – це вираження нашої особистості.

Як і будь-яка національна мова, українська мова має вироблені століттями норми мовлення. Усне мовлення – одна з форм мови, другою – є писемне мовлення. Оскільки письмо вторинне щодо усного мовлення, тобто створене людиною штучно, то в нього є свої умовності (норми), володіння якими засвідчує високу культуру комуніканта.

Посібник має на меті перевірити і закріпити знання студентів орфографічних норм писемного мовлення. Тестові завдання охоплюють такі теми курсу:

- чергування голосних та приголосних;
- правопис префіксів,
- подвоєння приголосних;
- спрошення приголосних;
- вживання великої літери;
- правопис слів іншомовного походження;
- правопис прізвищ, імен та по батькові;

- відмінювання імен, по батькові, прізвищ;
- правопис і відмінювання географічних власних назв;
- кличний відмінок;
- правопис іменників;
- правопис складних прикметників;
- правопис та відмінювання числівників, узгодження числівників з іменниками;
- дієслівні форми;
- складні випадки правопису займенників, прислівників, прийменників, часток;
- прийменникові конструкції.

Доожної із тем дібрано по три варіанти тестових завдань. Оцінювання проводиться у балах. Одне виконане завдання кожного тесту оцінюється у 0,5 бала. Оскільки кожен варіант тестів складається з 10 питань, максимальна кількість отриманих балів – 5.

Варіант 1

1. У котрому рядку у всіх словах відбувається чергування голосних звуків при зміні форми :

- а) летіти, сідати, лазити;
- б) діловий, тесля, лісок;
- в) тіло, берег, голос.

2. У котрому рядку у всіх словах відбувається чергування голосних звуків при зміні форми :

- а) вість, березень, шелест;
- б) носити, жінка, вечори;
- в) вересень, борг, шовковий.

3. У котрому рядку у всіх словах відбувається чергування голосних звуків при зміні форми :

- а) розколов, ворон, розтин;
- б) діловод, черево, вість;
- в) село, школа, стелити.

4. Виберіть правильний варіант написання назв територій, утворених від слів *Вінниця, Харків, Хмельницький, Суми* :

- а) Вінничина, Харківщина, Хмельничина, Сумщина;
- б) Вінниччина, Харківщина, Хмельниччина, Сумщина;
- в) Вінничина, Харківщина, Хмельничина, Сумшчина;
- г) Вінничина, Харківщина, Хмельничина, Сумщина.

5. У якому рядку між словами слід вживати прийменник *в* :

- (у, в) архіві, приїде (у, в) травні, плавати (у, в) океані, сидіти (у, в) бар лозі;
- б) сидіти (у, в) ямі, позичити (у, в) Андрія, приходив (у, в) четвер, потреба (у, в) спілкуванні;
- в) зайди (у, в) академію, вчитися (у, в) інституті, жити (у, в) Ірпені, їздити (у, в) Угорщину.

6. У якому рядку між словами слід вживати сполучник *й* :

- а) золото (і, й) срібло, місяць (і, й) зорі, сидіти (і, й) мріяти, сміх (і, й) сльози;
- б) червоне (і, й) біле, приходить (і, й) допомагає, дощ (і, й) сніг, весела (і, й) щаслива;
- в) помідори (і, й) огірки, фрукти (і, й) овочі, діти (і, й) онуки, викладачі (і, й) інженери.

7. У котрому рядку допущено помилку при чергуванні приголосних :
  - а) багацтво, запоріжський, птаство;
  - б) сплачувати, колишу, грецький;
  - в) господарський, убозтво, ткацький.
8. У котрому рядку допущено помилку при чергуванні приголосних :
  - а) карабаський, переїжджаю, український;
  - б) плачу, молодецтво, товариський;
  - в) прилукський, студенство, чикагський.
9. У котрому рядку допущено помилку при чергуванні приголосних :
  - а) купецтво, гадяцький, товариство;
  - б) волгський, кременчукський, птаство;
  - в) криворізький, намашувати, бережу.
10. У котрому рядку допущено помилку при чергуванні приголосних :
  - а) солдатство, боягузство, французький;
  - б) птаство, кавказький, заїжджати;
  - в) ла-маншський, плачу, убозтво.

Варіант 2

1. У котрому рядку у всіх словах відбувається чергування голосних звуків при зміні форми :
  - а) печатка, цистерна, брезент;
  - б) чоло, селянський, березень;
  - в) сон, вовк, зелень.
2. У котрому рядку у всіх словах відбувається чергування голосних звуків при зміні форми :
  - а) вогонь, день, шість;
  - б) субота, основа, шовк;
  - в) багатий, пекти, бажати.
3. У котрому рядку у всіх словах відбувається чергування голосних звуків при зміні форми :
  - а) сапати, дерево, борозна;
  - б) гребти, шепотіти, чекати;
  - в) дряпати, вересень, черево.
4. Виберіть правильний варіант написання назв територій, утворених від слів *Донецьк, Київ, Івано – Франківськ, Чернівеці*:
  - а) Донеччина, Київщина, Іванофранківщина, Чернівччина;
  - б) Донетчина, Київщина, Іванофранківщина, Чернівччина;
  - в) Донеччина, Київщина, Іванофранківщина, Чернівччина;

г) Донеччина, Київщина, Іванофранківщина, Чернівецьщина.

5. У котрому рядку між словами слід вживати сполучник *i* :

- а) ручка (*i*, *й*) олівець, місяць (*i*, *й*) зорі, правда (*i*, *й*) кривда, сміється (*i*, *й*) плаче;
- б) сміх (*i*, *й*) слози, товариш (*i*, *й*) брат, прийшов (*i*, *й*) побачив, жив (*i*, *й*) допомагав;
- в) приходить (*i*, *й*) допомагає, спостерігає (*i*, *й*) описує, здібна (*i*, *й*) талановита, батьки (*i*, *й*) діти.

6. У котрому рядку між словами слід вживати прийменник *у* :

- а) лежала (*у*, *в*) лікарні, відніс (*у*, *в*) хату, була (*у*, *в*) Італії, приїжджаля (*у*, *в*) Львів;
- б) приїзд (*у*, *в*) Київ, працював (*у*, *в*) лабораторії, удар (*у*, *в*) спину, клянь (*у*, *в*) вікно;
- в) плавати (*у*, *в*) морі, стань (*у*, *в*) куток, прочитати (*у*, *в*) оповідання, піти (*у*, *в*) театр.

7. У котрому рядку допущено помилку при чергуванні приголосних :

- а) збаражський, убогство, парижський;
- б) юнацький, багатство, товариство;
- в) казахський, товариський, електричний.

8. У котрому рядку допущено помилку при чергуванні приголосних :

- а) золотоніський, вінницький, кавказький;
- б) агентство, інтелігентний, братський;
- в) кременчуцький, солдацький, грекський.

9. У котрому рядку допущено помилку при чергуванні приголосних :

- а) туристський, каліцтво, багатство;
- б) латишський, бугський, кавказький;
- в) городництво, ткацький, скотарство.

10. У котрому рядку допущено помилку при чергуванні приголосних:

- а) птахство, брацтво, сиваський;
- б) господарство, лісництво, Вінниччина;
- в) рільництво, каліцтво, вимощений.

Варіант 3

1. У котрому рядку у всіх словах відбувається чергування голосних звуків при зміні форми :

- а) серце, гарячий, пшеничний;
- б) ламати, плести, текти;

в) кров, товар, скрипіти.

2. У котрому рядку у всіх словах відбувається чергування голосних звуків при зміні форми :

- а) хліб, пшениця, глибокий;
- б) горб, вереск, щебетати;
- в) шепіт, ломити, заплітати.

3. У котрому рядку у всіх словах відбувається чергування голосних звуків при зміні форми :

- а) громіти, вечори, вісім;
- б) глечик, колос, холод;
- в) город, озеро, мороз.

4. Виберіть правильний варіант написання назв територій, утворених від слів *Галич*, *Кіровоград*, *Туриця*, *Одеса* :

- а) Галиччина, Кіровоградщина, Туреччина, Одещина;
- б) Галиччина, Кіровоградщина, Туреччина, Одещина;
- в) Галичина, Кіровоградчина, Туретчина, Одещина;
- г) Галичина, Кіровоградщина, Туреччина, Одещина.

5. У котрому рядку між словами слід вживати прийменник *в* :

- а) успіх (у, в) творчості, прочитала (у, в) журналі, приніс (у, в) кишені, попросив (у, в) друга;
- б) мешкала (у, в) Овручі, була (у, в) Іспанії, плавати (у, в) озера, служити (у, в) армії;
- в) бігти (у, в) сад, спітала (у, в) сестри, погляд (у, в) майбутнє, жити (у, в) Krakovi.

6. У котрому рядку між словами слід вживати сполучник *і* :

- а) технікуми (і, й) ліцеї, хліб (і, й) сіль, правда (і, й) кривда, слухати (і, й) розповідати;
- б) сказав (і, й) зробив, Олександр (і, й) Кирило, програміст (і, й) ліварник, прийшов (і, й) залишився;
- в) виконала (і, й) відпочиває, приніс (і, й) подарував, економісти (і, й) інженери, тубуси (і, й) олівці.

7. У котрому рядку допущено помилку при чергуванні приголосних:

- а) обгороджувати, чеський, сплачувати;
- б) інтелігентський, юнацький, з'їжджати;
- в) закарпацький, овручський, запоріжський.

8. У котрому рядку допущено помилку при чергуванні приголосних :

- а) одеський, острозький, Бучацький;
- б) латишський, сивашський, прилукський;

в) Полтавщина, братський, верещати.

9. У котрому рядку допущено помилку при чергуванні приголосних:

- а) дорожчий, бряжчати, галицький;
- б) братський, кагарлицький, киргизький;
- в) ткачцький, брацтво, прагський.

10. У котрому рядку допущено помилку при чергуванні приголосних:

- а) птахство, паруботський, дорогчий;
- б) бахмацький, ремісницький, овруцький;
- в) меккський, вужчий, дужчий.

2

Правопис префіксів

Варіант 1

1. У котрому рядку допущено помилки у правописі префіксів:

- а) безграмотний, скрикнути, розгорнути;
- б) стримувати, розкрутити, безіменний;
- в) безпечний, сформувати, роскопати.

2. У котрому рядку допущено помилки у правописі префіксів:

- а) безкоштовний, списувати, розгойдати;
- б) росцвісти, зхвилювати, безсмертний;
- в) безхарактерний, стесати, размести.

3. У котрому рядку допущено помилки у правописі префіксів:

- а) безцільний, скалічений, розрівняти;
- б) схібити, безсторонній, розмноження;
- в) зфабрикований, безплотний, роскроїти.

4. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pre-* :

- а) пр..їхати, пр..звище, пр..крити, пр..хилити;
- б) пр..славний, пр..мудрий, пр..поганий, пр..добрий;
- в) пр..багато, пр..блений, пр..рва, пр..вал.

5. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pre-* :

- а) пр..старий, пр..красний, пр..великий, пр..сильний
- б) пр..столинний, пр..тихлий, пр..сісти, пр..добритися
- в) пр..нести, пр..милий, пр..єднати, пр..звисько

6. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pre-* :

- а) пр..гіркий, пр..чудовий, пр..дніпровський, пр..шкільний;

б) пр..вокзальний, пр..чиста, пр..кінцевий, пр..чепити;
в) пр..довгий, пр..веселий, пр..двічний, пр..добрый.

7. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pre-* :

- а) пр..глянути, пр..садибний, пр..милий, пр..гнічений;
- б) пр..поганий, пр..довгий, пр..дорогий, пр..красний;
- в) пр..вчити, пр..гальмувати, пр..красний, пр..горілий.

8. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pri-* :

- а) Пр..дністров'я, пр..чіп, пр..глянути;
- б) пр..стольний, пр..подобний, пр..милий;
- в) пр..більшений, пр..глибокий, пр..звище.

9. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pri-* :

- а) пр..милий, пр..довгий, пр..бирасти;
- б) пр..боркати, пр..звисько, пр..стольний;
- в) пр..гасити, пр..в'язати, пр..рівняти.

10. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pri-* :

- а) пр..садибний, пр..гарний, пр..лаштований;
- б) пр..звище, пр..рва, пр..звисько;
- в) пр..двічний, пр..хилити, пр..ймати.

Варіант 2

1. У котрому рядку допущено помилки у правописі префіксів :

- а) зхований, безладний, роскопка;
- б) безталанний, стерти, розмовляти;
- в) безцензурний, розгладити, створити.

2. У котрому рядку допущено помилки у правописі префіксів:

- а) спостерігати, розфасувати, безуспішний;
- б) зтиснути, безперешкодний, россипати;
- в) спровокувати, розучити, безумовний.

3. У котрому рядку допущено помилки у правописі префіксів:

- а) зповістити, безробітний, росколоти;
- б) споетизований, розходитися, безаварійний;
- в) безтоварний, схрещення, розчищений.

4. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pre-* :

- а) пр..чудовий, пр..чепити, пр..їжджати, пр..великий;
- б) пр..гарний, пр..дорогий, пр..здоровий, пр..красний;
- в) пр..хороший, пр..мружити, пр..в'януть, пр..красно.

5. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pre-* :

- а) пр..кумедний, пр..милий, пр..мудрий, пр..непорочний;
- б) пр..шити, пр..дорожній, пр..високо, пр..звище;
- в) Пр..карпаття, пр..чистий, Пр..дністров'я, пр..милий.

6. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pre-* :

- а) пр..мовляти, пр..хід, пр..співати, пр..танцювати;
- б) пр..мудрість, пр..освященство, пр..пишний, пр..поганий;
- в) Пр..дністрянський, пр..мудрий, пр..хилити, пр..сипати.

7. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pri-* :

- а) пр..внесений, пр..в'язати, пр..будувати;
- б) пр..йшли, пр..глибокий, пр..звисько;
- в) пр..багатий, пр..білений, пр..палений.

8. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pri-* :

- а) пр..мурувати, пр..гарний, пр..мружити;
- б) пр..ниження, пр..міський, пр..садибний;
- в) пр..звище, пр..хилити, пр..везти.

9. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pri-* :

- а) пр..рва, пр..пасувати, пр..щурити;
- б) пр..шкандибати, пр..шпорити, пр..мовкнути;
- в) пр..чесати, пр..здоровий, пр..будувати.

10. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pri-* :

- а) пр..звище, пр..рва, пр..звисько;
- б) пр..кріплений, пр..будований, пр..добритися;
- в) пр..блаклив, пр..великий, пр..валити.

Варіант 3

1. У котрому рядку допущено помилки у правописі префіксів :

- а) розчесаний, безособовий, розгалуження;
- б) безпричинний, зписаний, росчинений;
- в) схуднути, безщасний, розшарпаний.

2. У котрому рядку допущено помилки у правописі префіксів:

- а) зкріплений, безшумний, роспечений;
- б) безчуттєвий, розцяцькований, схвалений;
- в) схоплений, безхмарний, розцвісти.

3. У котрому рядку допущено помилки у правописі префіксів:

- а) розцінник, безплідний, схвалення;
- б) бесхвостий, зкошений, безпритульний;

в) схилити, безшлюбний, розхолоджений.

4. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pre-* :

- а) пр..бляклив, пр..звисько, пр..будова, пр..милив;
- б) пр..булий, пр..тихлив, пр..високий, пр..звисько;
- в) пр..світлив, пр..святий, пр..хитрий, пр..чиста.

5. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pre-* :

- а) пр..більшений, пр..борканий, пр..досить, пр..їхати;
- б) пр..славний, пр..старий, пр..хороший, пр..чистий;
- в) пр..блізитись, пр..великий, пр..вокзальний, пр..довгий.

6. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pre-* :

- а) пр..чудовий, пр..веселий, пр..добрив, пр..мудрив;
- б) пр..будова, пр..мовляти, пр..єднати, пр..хилити;
- в) пр..дорого, пр..булий, пр..буксувати, пр..браний.

7. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pri-* :

- а) пр..шити, пр..хилити, пр..боркувати;
- б) пр..довгий, пр..старкуватий, пр..гонити;
- в) пр..голубити, пр..мудрість, пр..швидшений.

8. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pri-* :

- а) пр..смачний, Пр..п'ять, пр..ріст;
- б) пр..скорений, пр..нести, пр..єднати;
- в) пр..довгий, пр..сісти, пр..рва.

9. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pri-* :

- а) пр..бутковий, пр..бляклив, пр..бічник;
- б) пр..старий, пр..буксувати, пр..боркати;
- в) пр..звище, пр..чиста, пр..нести.

10. У котрому рядку у всіх словах треба писати префікс *pri-* :

- а) пр..чудовий, пр..їхати, пр..дорожній;
- б) пр..блізений, пр..мудрість, пр..вал;
- в) пр..звисько, пр..звище, пр..рва .

3

Подвоєння приголосних

Варіант 1

1. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) священний, щоденник, віддалъ, лляти;
- б) священник, потомственний, Генадій, барокко;

в) суддя, інтермецо, військкомат, овва.

2. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) статтей, лібретто, Зміїний, безсмертя;
- б) лляти, мільйонний, довгожданий, тераса;
- в) життєпис, іподром, акумулятор, долар.

3. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) асортимент, голландський, Поволжя, річчу;
- б) Запоріжжя, ссавець, розвантажений, заввишки;
- в) військкомат, долар, шаленний, небачений.

4. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) ллють, спросоння, піддашша, ссати;
- б) подорожю, паморозю, попадя, стаття;
- в) несказанно, мільйонний, невинність, численний.

5. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) честю, бадилля, божествений, паморозю;
- б) юннат, силений, панна, ссавці;
- в) бовваніти, почуттів, спросоння, областю.

6. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) контрреволюція, Голландія, сторіччя, зрання;
- б) блаженний, воз'єднання, еммігрант, Бессарабія;
- в) імміграція, іподром, десерт, бюлетень.

7. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) священний, невпинність, попідтинню, віссю;
- б) хрещений, здійснений, військкомат, попадя;
- в) прусський, подання, памороззю, кутя.

8. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) лляти, шосе, анотація, вілла;
- б) лібретто, імунітет, судівство, рілля;
- в) ілюзія, фін, кіннота, антена.

9. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) нездоланий, колосся, лібрето, воз'єднання;
- б) навантажений, попідтинню, манна, бонна;
- в) нетто, асамблея, навмання, радістю.

10. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) юннат, ссавці, соколиний, щоденний;
- б) оббити, десерт, Міссурі, колосся;

в) бруто, священник, касса, іrrаціональний.

Варіант 2

1. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :
  - а) скатертю, довгожданий, дисертація, акорд;
  - б) шассі, долар, стаття, священник;
  - в) запрошений, діаграма, спросоння, шалений.
2. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :
  - а) галюцинація, Аполлон. безсмертя, довгожданий;
  - б) життєпис, аморальний, бруто, шалений;
  - в) почуттів, ссавці, отуди, ввійти.
3. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :
  - а) розвантажений, священний, попідтиню, юнат;
  - б) бездоріжжя, сторіччя, благословенний, панна;
  - в) бовваніти, численно, спасенний, нетто.
4. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :
  - а) Запоріжжя, тераса, спасення, лляний;
  - б) невпинно, читання, силений, міццю;
  - в) долар, іміграція, священник, каса.
5. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :
  - а) клас, військкомат, мільйонний, сонний, овва;
  - б) несказаний, попадя, попідтиню, тераса;
  - в) асамблея, блаженний, Голландія, суддівство.
6. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :
  - а) розрісся, панночка, бароко, лляний;
  - б) ссавці, військкомат, Поділля, шалений;
  - в) піддашша, надністрянський, пошестю, отtam.
7. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :
  - а) зраня, довгожданий, сторіччя, бовваніє;
  - б) молодістю, іподром, шасі, радістю;
  - в) іmmіграція, бароко, тіnnю, віссю.
8. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :
  - а) небачений, каяття, спросоння, Поділля;
  - б) Поволжя, безмежжя, шалений, ляний;
  - в) попідтинню, розрісся, стакато, фін.
9. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) військкомат, Керчю, Трипілля, численний;
- б) бездоріжжя, молоддю, здобуття, самовіддано;
- в) мільйоний, холл, Голландія, благословенний.

10. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) молодістю, бездоріжя, здійснений, касса;
- б) піддашша, клоччя, колосся, Трипілля;
- в) міддю, священик, фальшю, міццю.

Варіант 3

1. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) мерзенний, панна, вознесіння, ірраціональний;
- б) спасений, пташинний, хрещений, молодістю;
- в) лляна, статей, віддзеркалення, інтелект.

2. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) імунітет, галерея, століття, спросоння;
- б) зрубаний, незбагнений, безсмертя, тонна;
- в) відаль, стеллаж, колекція, Вінниччина.

3. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) піддашша, розбройти, віддаль, спасений;
- б) вігнутий, вічливий, юннат, попадя;
- в) подорожжю, беззаконний, іменник, священик.

4. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) передмістя, Прусія, здоровений, мерзенний;
- б) численість, попідвіконню, Аполлон, даллю;
- в) свячений, хрещений, спасений, манна.

5. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних ?

- а) конотація, комуна, ірреальний, булла
- б) белетристика, бароко, сюрреалізм, ванна
- в) гунни, Інесса, інтермеццо, нето

6. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :

- а) навчальний, адресований, орлинний, олов'янний;
- б) електронний, лимонний, однозмінний, жаданий;
- в) височений, страшений, зчеплення, покоління.

7. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних ?

- а) комісія, група, Руссо, барикада
- б) контрреволюція, апарат, сумма, панна
- в) знання, Яssi, шасі, мадонна

8. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :
- а) жовччю, донна, папоротю, пенні;
  - б) Ніцца, мокко, попідтинню, скатертю;
  - в) іррегулярний, Діккенс, утруднення, надбання.
9. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :
- а) міддю, ніччю, насіння, численний;
  - б) Micicіpі, голландець, мароканський, впевненно;
  - в) пасся, широчений, щоденно, беззубий.
10. У котрому рядку допущені помилки при подвоєнні приголосних :
- а) намагання, Ілля, прикордонний, спересердя;
  - б) терття, нарічя, співвітчизник, вікониця;
  - в) туманність, обличчя, лляти, каченя.

4

Спрощення приголосних

Варіант 1

1. У котрому рядку допущено помилку при спрощенні приголос-
НИХ:
- а) тижневий, проїздний, улесливий, чесний;
  - б) місцевість, виїзний, щасливий, рідкісний;
  - в) обласний, хвастилий, гіантський, невістці.
2. У котрому рядку допущено помилку при спрощенні приголос-
НИХ: :
- а) форпостний, корисний, баласний, щасливий;
  - б) доблесний, усно, звісно, хворостняк;
  - в) шістсот, провісник, вискнути, свиснути.
3. У котрому рядку допущено помилку при спрощенні приголос-
НИХ:
- а) гуснути, безвіїзний, власний, злісний;
  - б) кістлявий, тижневий, ненависний, якісний;
  - в) цілісний, месник, очисний, хвастилий.
4. У котрому рядку допущено помилку при спрощенні приголос-
НИХ:
- а) тріснути, тижневик, контрастний, пестливий;
  - б) улесливий, рідкісний, ненависний, комендантський;
  - в) якісний, захисний, форпосний, пісний.

5. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:

- а) кількісний, баластний, обласний, шістсот;
- б) кістлявий, гіантський, студентський, чесний;
- в) улесливий, серце, тоскно, шістнадцять.

6. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:

- а) шелеснути, власний, навмисне, туринський;
- б) тріснути, шістдесят, ремісник, зап'ястний;
- в) серцевий, масний, кістлявий, компостний.

7. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:

- а) випускний, рідкісний, проїзний, контрастний;
- б) пізній, бризнути, вісник, усний;
- в) перехрестний, обласний, хустці, агентство.

8. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:

- а) інтелігентний, чесний, нещасний, безвійзно;
- б) швидкісний, хваснути, пестливий, рискнути;
- в) туристський, крикнути, брязнути, свиснути.

9. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:

- а) заздрісний, тиснуло, буквалістський, пацифістський;
- б) курсантський, аристці, брязне, місцевість;
- в) парламентський, об'їзний, пристрастний, солдатський.

10. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних :

- а) президентський, екстремістський, злісний, ненависний;
- б) жалісний, університетський, нацистський, тижня;
- в) асистентський, агентський, пізно, захистний.

Варіант 2

1. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:

- а) швидкісний, журналістський, улестливий, злісний;
- б) лейбористський, виїзний, корисний, консультантський;
- в) медалістці, доблесний, фашистський, луснути.

2. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:

- а) тиснути, безжалісний, зап'ястний, аспірантський;
- б) тріснути, брязне, аристці, кістлявий;

в) сумісний, хруснути, прихвостні, словесний.

3. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних :

- а) совісний, плюснути, ровесник, дилетантський;
- б) захисник, кожний, очисний, зиркнути;
- в) яхсмен, месник, пестливий, міський.

4. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:

- а) буквалістський, пустці, безкорисний, капосний;
- б) постлати, гігантський, балансний, баластний;
- в) злоякісний, радісний, серцевина, курсантський.

5. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:

- а) контрастно, тоскно, улестливо, шістдесят;
- б) Масниця, місцина, безчесно, хвастиливий;
- в) вартісний, повістці, виїзний, тижневик.

6. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:

- а) інтригантський, заздрісний, місце, хворостняк;
- б) ад' ютантський, умисний, трісне, усно;
- в) навмисно, серце, верескнути, шістсот.

7. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:

- а) пропагандистський, мінімалістський, безсовісний, незаздрісний;
- б) абонентський, власний, щасливий, форпостний;
- в) злісний, доблесний, жалісний, хорисці.

8. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:

- а) безсловесний, буревісник, кістці, нещасний;
- б) ненависний, сонце, агенство, проїзний;
- в) свиснув, тижнів, шістнадцять, журналістський.

9. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних :

- а) центристський, провісник, екстремістський, якісний;
- б) кар'єристський, президентський, агенський, кількісний;
- в) кістлявий, чесний, парламентський, лейбористський.

10. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголос-
НИХ:

- а) звісний, місцина, компостний, студентський;
- б) публіцистський, стлати, хвастнути, шістсот;
- в) серцевий, випускний, якісний, проїзний.

Варіант 3

1. У котрому рядку допущені помилки при спрошенні приголосних:
  - а) щасливий, вартісний, цілістний, кістлявий;
  - б) підїзний, захисний, пізній, ненависний;
  - в) совісний, первісний, фашистський, шістнадцять.

2. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:
  - а) нацистський, зап'ясний, парламентський, тиснути;
  - б) хворостняк, вискнути, брязнуло, гіантський;
  - в) аристці, хустці, злісний, пестливий.

3. У котрому рядку допущені помилки при спрошенні приголосних:
  - а) свиснути, вісник, доблесний, пізній;
  - б) захисний, заздрістний, виїзний, сонячний;
  - в) прихвосні, гіантський, чесність, шістнадцять.

4. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:
  - а) підїзний, тріснути, пестливий, гіантський;
  - б) ненависний, закарпатський, шелеснути, радісний;
  - в) безвісний, безвіїздний, проїзний, очисний.

5. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних :
  - а) радісно, зловістно, чесно, виїзний;
  - б) об'їзний, хвастливий, контрастний, беззахисний;
  - в) доблесний, кістлявий, гіантський, пропускний.

6. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних :
  - а) форпостний, тижневий, чесний, пізній;
  - б) зап'ясний, улесливий, кількісний, сонячний;
  - в) аванпостний, виїзний, свиснути, шістнадцять.

7. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних :
  - а) швидкісний, персні, якісний, захисний;
  - б) кореспондентський, намісник, улесливий, цілісний;
  - в) буревістник, щотижня, заздрісний, їжджу.

8. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:
  - а) блиснути, жалістний, піаністці, хористці;
  - б) зловісний, гуснути, прослати, студентство;
  - в) учасник, ад'ютантський, шістсот, зап'ясток.

9. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних :
  - а) щотижня, бандуристці, виїзний, чесний;
  - б) хористці, парламенський, зайзний, рідкісний;
  - в) цілісний, власний, ненависний, очисний.

10. У котрому рядку допущено помилку при спрошенні приголосних:

- а) чесність, масний, совістний, пристрасний;
- б) хруснути, туристський, усний, хворостняк;
- в) баластний, персні, перехресний, студентський.

5 Вживання великої літери

Варіант 1

1. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви:

- а) Мати Божа, Запорізька Січ, Полтавщина, Президент України ;
- б) Чумацький шлях, північний Кавказ, Золоті Ворота, Господь;
- в) Різдво, Нобелівська премія, Езопова мова, Голгофа.

2. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви:

- а) Дід мороз, новий Рік, Полісся, Епоха Відродження;
- б) Олеський замок, Профком університету, Франкові поезії, Буковина;
- в) Києво-Печерська лавра, Син Божий, Народний рух України, Біблія.

3. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви:

- а) Ісус Христос, Верховна Рада України, Кривий Ріг, Галактика;
- б) Пресвята Богородиця, Сатурн, лауреат Державної премії;
- в) Зевс, покрова, генеральний прокурор України, Магомет.

4. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви:

- а) Євангеліє, Національний медичний університет, Полтавщина, Донбас;
- б) Крим, Пуша водиця, Софійський Собор, Буковина;
- в) Поштова площа, Західна Україна, Коран, День хіміка;
- г) держави Средиземномор'я, Ліга арабських держав.

5. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви :

- а) Ботанічний Сад, Північний захід, Київські вулиці, Академія Нauk;
- б) лауреат Шевченківської премії, Гуцульщина, Близький Схід;
- в) Французька Республіка, Галичина, майдан Незалежності, Світова війна.

6. У котрому рядку всі слова пишуться з малої літери :

- а) (ш)евченківська (п)ремія, (ф)ранківські (с)онети, (ш)евченківський (в)ечір, (п)іфагорова (т)еорема;
- б) (п)ушкінські рукописи, (ш)евченківській (с)тиль, (б)альзаківські (т)радиції, (е)зопівська (м)ова;

в) (д)амоклів (м)еч, (п)рокрустове (л)оже, (ф)ранківська (к)імната, (г)ордіїв (в)узол.

7. Виберіть рядок з правильним вживанням великої літери :

а) Декларація Прав людини, Хотинська Фортеця, Донбаська Державна Машинобудівна Академія, Друга Світова війна;

б) Декларація Прав Людини, хотинська фортеця, Донбаська державна машинобудівна академія, Друга світова війна;

в) декларація прав людини, хотинська фортеця, Донбаська державна машинобудівна Академія, друга світова війна;

г) Декларація прав людини, Хотинська фортеця, Донбаська державна машинобудівна академія, Друга світова війна.

8. Виберіть рядок з правильним вживанням великої літери:

а) озеро Синевир, Товариство об'єднаних українських канадців, Народний рух України, орден За заслуги;

б) Озеро Синевир, товариство об'єднаних українських канадців, Народний Рух України, Орден за заслуги;

в) Озеро синевир, Товариство об'єднаних Українських канадців, Народний рух України, орден За заслуги;

г) озеро синевир, Товариство Об'єднаних Українських Канадців, народний рух України, Орден за Заслуги.

9. Виберіть рядок з правильним вживанням великої літери:

а) курбасівський театральний фестиваль, Кузнецький міст, Високі договірні сторони, Сковородинівські Читання;

б) Курбасівський театральний фестиваль, Кузнецький Міст, Високі Договірні Сторони, Сковородинівські читання;

в) Курбасівський Театральний Фестиваль, кузнецький Міст, високі договірні сторони, сковородинівські читання;

г) Курбасівський театральний Фестиваль, кузнецький міст, Високі договірні Сторони, сковородинівські Читання.

10. Виберіть рядок з правильним вживанням великої літери:

а) північний морський шлях, ідеологія Просвітництва, античний Світ, Шабельківська Селищна рада;

б) Північний Морський Шлях, Ідеологія Просвітництва, Античний світ, Шабельківська селищна Рада;

в) Північний морський шлях, ідеологія Просвітництва, античний світ, Шабельківська селищна рада;

г) Північний морський Шлях, ідеологія просвітництва, Античний Світ, Шабельківська Селищна Рада.

Варіант 2

1. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви:

- а) Всеукраїнське товариство "Просвіта", громадянська війна, меценат;
- б) Генеральний секретар ООН, доктор наук, ректор університету, Зевс;
- в) Демократична Партія України, Конституційний суд, кабмін України, великдень.

2. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви:

- а) Володимир Великий, народний артист, академік ВШ України, король;
- б) Молочний Шлях, Ахіллесова п'ята, Президент компанії;
- в) Грінченків словник, Говерла, проспект Шевченка, Академія мистецтв.

3. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви:

- а) Посол Республіки Угорщина, епоха Відродження, курорти Півдня, Бабин Яр;
- б) Національний Банк, Заслужений діяч мистецтв, Шевченківські місця;
- в) Придніпров'я, День Перемоги, Крайня Північ, Стародавня Греція.

4. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви:

- а) Великий піст, Лютнева революція, Збройні сили України, країни Сходу;
- б) Прем'єр-міністр України, Версальський мир, Стрийський парк, Дід Мороз;
- в) Міжнародний астрономічний з'їзд, Національна Гвардія, Перша Світова війна, новин завіт.

5. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви :

- а) Великий Віз, країни Сходу, Андріївська церква, орден Пошани;
- б) Укртелеком, Майдан Свободи, Державна Дума, Святе письмо;
- в) 8 Березня, День Злуки, Дух Святий, Леся Українка.

6. У якому рядку всі слова пишуться з великої літери :
- а) (м)айдан (н)езалежності, (п)іvnічна (б)уковина, (р)еспубліка
  - (в)’єтнам, (д)емократична (п)артія (у)країни;
- б) (з)ахідна (у)країна, (п)резидент (у)країни, (р)еспубліка (п)ольща,
  - (к)абінет (м)іністрів (у)країни;
- в) (р)еспубліка (б)олгарія, (м)узейний (п)ровулок,
  - (с)хідноєвропейська (р)івнина, (з)аслужений (д)іяч (м)истецтв.
7. Виберіть рядок з правильним вживанням великої літери:
- а) клуб моряків, Державна Дума, слово Боже, Пісня пісень;
  - б) Клуб Моряків, державна дума, Слово боже, пісня Пісень;
  - в) Клуб моряків, Державна дума, Слово Боже, Пісня Пісень;
  - г) клуб Моряків, державна Дума, слово боже, пісня пісень.
8. Виберіть рядок з правильним вживанням великої літери:
- а) Папа Римський, народи Півдня, ігри на Кубок світу з футболу, Краматорська середня школа № 11;
  - б) Папа римський, народи півдня, ігри на Кубок Світу з футболу, краматорська середня школа № 11;
  - в) папа римський, Народи Півдня, ігри на Кубок світу з футболу, Краматорська середня школа № 11;
  - г) папа Римський, Народи півдня, Ігри на Кубок Світу з футболу, Краматорська середня школа № 11.
9. Виберіть рядок з правильним вживанням великої літери:
- а) Велика вітчизняна війна, Краматорські заводи, всесвітня федерація демократичної молоді, Тургеневські герої;
  - б) Велика Вітчизняна Війна, краматорські заводи, Все світня Федерація Демократичної Молоді, тургеневські герої;
  - в) велика Вітчизняна війна, Краматорські заводи, Все світня Федерація демократичної молоді, Тургеневські герої;
  - г) Велика Вітчизняна війна, краматорські заводи, Все світня федерація демократичної молоді, тургеневські герої.
10. Виберіть рядок з правильним вживанням великої літери:
- а) сейм Польської Республіки, Майдан Незалежності, Хресний хід, Радянська влада;
  - б) Сейм Польської республіки, майдан незалежності, хресний Хід, радянська Влада;
  - в) сейм Польської республіки, Майдан незалежності, Хресний Хід, Радянська Влада;
  - г) Сейм Польської Республіки, майдан Незалежності, хресний хід, радянська влада.

Варіант 3

1. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви:

- а) Вседержитель, Шевченкова поема, Тимчасовий уряд, Слово Боже;
- б) кандидат наук, Республіканська партія, санаторій "Буковина";
- в) Почаївська Лавра, Орден Незалежності, коліївщина, Декан.

2. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви:

- а) Генеральний Прокурор України, курорти півдня, академія наук, Коран;
- б) Західна Європа, Булонський ліс, Все світня Рада Миру, Великден;
- в) Перша світова війна, Римська імперія, Міжнародний день солідарності журналістів.

3. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви:

- а) Середньовіччя, епоха Ренесансу, президент корпорації, Золоті ворота;
- б) Східна європа, Бережанські ліси, Трипільська культура, Національна Гвардія України;
- в) Рада Безпеки ООН, Римська імперія, міськрада, Хмельниччина.

4. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви:

- а) Данило Галицький, Правобережна Україна, Асканія-Нова, Червона Шапочка;
- б) Східне Полісся, Голова Верховної Ради України, Одеська площа, Південнь;
- в) Південний берег Криму, будинок учителя, десятинна церква, псалтир.

5. У котрому рядку допущені помилки при написанні слів з великої букви :

- а) Стрийський парк, товариство української мови, центральний універмаг, Коліївщина;
- б) Республіка Польща, Конституція України, Андріївський узвіз, президент корпорації;
- в) Європейська площа, Рада Безпеки ООН, Гельсинкська спілка, Товариство Червоного Хреста.

6. У якому рядку всі слова пишуться з великої літери :

а) (г)енеральний (п)рокурор (у)країни, (д)алекий (с)хід, (м)іжнародний (к)омітет (ч)ервоного (х)реста, (д)ень (п)рацівників (о)світи;

б) (п)івденне (п)олісся, (б)оричів (т)ік, (в)сесвітня (р)ада (м)иру, (к)онституція (у)країни;

в) (а)кт (п)роголошення (н)езалежності (у)країни, (н)obelівська (п)ремія, (е)поха (в)ідродження, (н)овий (р)ік.

7. Виберіть рядок з правильним вживанням великої літери:

а) краматорські інженери, середні віки, Донецький державний полі-технічний університет, Другий з'їзд народних депутатів України;

б) Краматорські інженери, середні Віки, Донецький Державний Політехнічний Університет, другий з'їзд народних депутатів України;

в) краматорські інженери, Середні віки, Донецький державний по-літехнічний університет, Другий З'їзд народних депутатів України;

г) Краматорські інженери, Середні Віки, Донецький Державний Політехнічний Університет, другий З'їзд народних депутатів України.

8. Виберіть рядок з правильним вживанням великої літери:

а) потебнянські читання, Лиса Гора, державний бюджет України, Орден Пошани;

б) Потебнянські читання, лиса гора, Державний Бюджет України, орден пошани;

в) потебнянські читання, Лиса Гора, державний Бюджет України, Орден пошани;

г) Потебнянські читання, Лиса гора, Державний бюджет України, орден Пошани.

9. Виберіть рядок з правильним вживанням великої літери:

а) Доцент кафедри українознавства та гуманітарної освіти, Благодать Божа, генеральний прокурор України, Міжнародна організація Праці;

б) доцент кафедри українознавства та гуманітарної освіти, благодать Божа, Генеральний прокурор України, Міжнародна організація праці;

в) Доцент кафедри українознавства та гуманітарної освіти, благодать божа, Генеральний Прокурор України, Міжнародна Організація Праці;

г) доцент кафедри українознавства та гуманітарної освіти, Благодать божа, генеральний Прокурор України, міжнародна організація праці.

10. Виберіть рядок з правильним вживанням великої літери:
- а) перунів гнів, Хрестові походи, шевченкознавство, Дюма старший;
  - б) Перунів Гнів, хрестові походи, Шевченкознавство, Дюма старший;
  - в) Перунів гнів, хрестові походи, шевченкознавство, Дюма Старший;
  - г) перунів Гнів, Хрестові походи, Шевченкознавство, Дюма Старший.

6 Правопис слів іншомовного походження

Варіант 1

1. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження пишуться з м'яким знаком:

- а) курт...е, порт...єра, Н...ютон, ател...е;
- б) магістрал..., інтер...єр, жул...ен, Рафаел...;
- в) прем...єра, дуел..., комп...ютер, бар...єр;
- г) ал...фа, бул...йон, ад...ют ант, трел...яж.

2. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження пишуться з апострофом:

- а) дистриб...ютор, с..южет, т..юнер, рел...єф.;
- б) п...єдестал, б...юджет, модел...єр, інтерв...ю;
- в) торф...яний, кур...йоз, кон...юкутура, грав...юра;
- г) комп...ютер, бар...єр, круп...е, прем...єра.

3. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження мають подвоєння приголосних:

- а) гол...андський, сум...а, груп...а, Марок...о;
- б) тон...а, мадон...а, ван...а, Рус...о;
- в) кас...а, брут...о, нет...о, клас...;
- г) віл...а, кол...ктив, інтел...гент, ал...о.

4. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно (відповідно до правила «дев'ятки»):

- а) директор, активація, дисципліна, фізика;
- б) сілуєт, історія, жирант, дінаміка;
- в) сигнал, теріторія, казіно, стипендія;
- г) традиція, пріоритет, гигіена, тітан.

5. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно (відповідно до перекладу російської «и»):

- а) ідея, інструкція, аксиома, Овідій;
- б) матеріал, вітамін, геніальний, архів;
- в) інститут, хирург, клиринг, бізнес;
- г) Лісабон, фінанси, академік, Дідро.

6. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно (відповідно до перекладу російської «и» українською «ї»):

- а) Енеїда, ануїтет, сюїта, прозайк;
- б) наївний, доїсторичний, Гамалаї, атеїзм;
- в) круїз, альтруїзм, Шантійї, руїна;
- г) інформувати, атеїзм, Енеїда, круїз.

7. Позначте рядок, у якому всі власні назви іншомовного походження написані правильно:

- а) Алжір, Бастілія, Бразилія, Ватікан;
- б) Аргентина, Вашингтон, Корсика, Лейпциг;
- в) Сірія, Цюрих, Чікаго, Чилі;
- г) Аргентіна, Вашингтон, Алжир, Ватикан.

8. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно:

- а) дікція, серъозно, мілліон, касса;
- б) бульйон, аудиторія, фініш, бонна;
- в) карьєра, комюніке, фортіссімо, територія;
- г) стіпендія, дисципліна, група, тона.

9. Позначте рядок з правильними варіантами перекладу слів іншомовного походження *аудитория*, *дисциплина*, *каліграфия*, *медальон*:

- а) аудіторія, дисципліна, каліграфія, медальон;
- б) аудитория, дісципліна, каліграфия, медальон;
- в) аудитор'я, дисципліна, каліграфія, медальйон;
- г) аудиторія, дисципліна, каліграфія, медальйон.

10. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно:

- а) цитата, діплом, маркетинг, територія;
- б) Корсика, сантиметр, клієнт, Аполлоній;
- в) Пакістан, кинджал, дезінформація, міграція;
- г) дуель, компрессор, Капрі, Пучині.

Варіант 2

1. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження пишуться з м'яким знаком:

- а) кур...йоз, матч..., кітел..., ін....екція:

- б) міл...йон, штепсел..., факул...тет, консул...тація;
- в) асфал...т, миш...як, європеєць..., кар...ера;
- г) Монтеск...е, Барб...е, Фур...е, Руж...е.

2. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження пишуться з апострофом:

- а) дез...інфекція, де Він...ї, міл...ярд, с...южет;
- б) кар...еризм, ф...ючерс, ай-к...ю, прем...ер,;
- в) ф...зеляж, шансон...е, барел...еф, юрис...дикція;
- г) ал...янс, ад...юльтер, б...юрократ, н...юанс.

3. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження мають подвоєння приголосних:

- а) конт...революція, ін....овація, Жан...а, Дік...енс;
- б) шос...е. фортис...имо, Рим...а, Рим...;
- в) кас...андра, Буд...а, ім...іграція, Гол...андія;
- г) Кас...андра, Ін...еса, Кан...и, барок...о.

4. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно (відповідно до правила «дев'ятки»):

- а) аудіт, універсітет, конституція, політика;
- б) континент, фізика, диспут, симптом;
- в) касір, дезинфекція, дизель, позіція;
- г) аналіз, математика, шифр, диякон.

5. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно (відповідно до перекладу російської «и»):

- а) социологія, істіна, радіус, літера;
- б) абревіатура, графік, бізнес, матеріал;
- в) фракція, камін, система, біржа;
- г) електрика, автоматізація, економіст, механик.

6. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно (відповідно до перекладу російської «и» українською «ї»):

- а) ануїтет, Луїс, мозаїка, інтуїція;
- б) інфляції, валькірії, сюїта, Гімалаї;
- в) атеїзм, де Вінї, конвоїр, руїна;
- г) Енеїда, жуїр, прозаїк, Каїр.

7. Позначте рядок, у якому всі власні назви іншомовного походження написані правильно:

- а) Тибет, Флорида, Скандинавія, Мадрид;
- б) Сіракузі, Кріт, Корсіка, Мадрид;
- в) Братіслава, Алжир, Бастілія, Аргентина;
- г) Вавілон, Вашінгтон, Цюрих, Чилі.

8. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно:

- а) Мароко, іміграція, бароко, клас;
- б) голландський, дієта, аксіома, директор;
- в) іновація, жюрі, маса, Русо;
- г) дует, жалузі, вана, гігієна.

9. Позначте рядок з правильними варіантами перекладу слів іншомовного походження *стипендія*, *автоматизация*, *дистанция*, *портьєра*:

- а) стипендія, автоматізація, дістанція, портєра;
- б) степендія, автоматезація, дестанція, портьєра;
- в) стипендія, автоматизація, дистанція, портьєра;
- г) стіпендія, автоматизация, дистанция, порт'єра.

10. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно:

- а) Гете, Готье, голландський, шоссе;
- б) поні, касса, кисет, тріо;
- в) Єгипет, візаві, піаніно, хімія;
- г) рефирендум, рекультівація, тріада, ціник.

Варіант 3

1. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження пишуться з м'яким знаком:

- а) Гот...е, філ..м, об...ект, сер...йозний;
- б) ал...труїзм, інтерв..ю, ірраціонал...ний, сен...йор;
- в) дизел..., нікел..., диференціал...ний, він...єтка;
- г) б...юро, ал..ма-матер, ал...манах, ал...пінізм.

2. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження пишуться з апострофом:

- а) Х...юстон, п...єдестал, миш...як, комп...ютер;
- б) об...ект, марсел...єза, батал...йон, рел...єф;
- в) Н...ютон, міл...йонер, бар...єр, ін....екція;
- г) к...ювет, б...юро, комп...ютер, кар...єра.

3. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження мають подвоєння приголосних:

- а) Гіп...ократ, ван...а, трат...а, кол...ектив;
- б) марок...анець, шас...і, брут...о, децибел...;
- в) Mic...урі, Макіавел...і, тон...а. Бес...арабія;
- г) сум...а, груп...а, Тал..ін..., Кас...андра.

4. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно (відповідно до правила «дев'ятки»):

- а) інститут, престіж, гріф, стимул;
- б) авторитет, університет, диспут, директор;
- в) сімпозиум, диктат, діплом, фізика;
- г) традиція, оптика, дифирамб, математика.

5. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно (відповідно до перекладу російської «и»):

- а) біоніка, ліцензиар, облигація, кіно;
- б) ажіо, опціон, фіск, дифузія;
- в) депозіт, нувориш, холдінг, акція:
- г) канікули, ідея, радіо, калібратор.

6. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно (відповідно до перекладу російської «и» українською «ї»):

- а) сюїта, атеїзм, руїна, Енеїда;
- б) прозаїк, альтруїзм, Каїр, круїз;
- в) Альтаїр, доісторичний, тенденції, акції;
- г) Каїр, Гімалаї, реставрації, фракції.

7. Позначте рядок, у якому всі власні назви іншомовного походження написані правильно:

- а) Тібет, Флоріда, Сардинія, Крит;
- б) Лейпциг, Вірджинія, Корсика, Мексика;
- в) Маврітанія, Тибет, Флорида, Сірія;
- г) Аргентіна, Ватикан, Вавилон, Вашингтон.

8. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно:

- а) конституція, дъякон, бульон, інтермецо;
- б) сирйозний, фейєрверк, руїна, миш'як;
- в) геніально, апперцепція, фінанси, механік;
- г) адьютант, матчъ, білль, мана.

9. Позначте рядок з правильними варіантами перекладу слів іншомовного походження *прем'єр, доллар, регистрация, симпозиум*:

- а) прем'єр, доллар, регистрація, сімпозіум;
- б) прим'єр, долар, регистрация, симпозиум;
- в) прем'єр, долар, реєстрація, симпозіум;
- г) прем'єр, доллар, риєстрація, семпозіум.

10. Позначте рядок, у якому всі слова іншомовного походження написані правильно:

- а) бібліотека, лабиринт, ванна, дікція;

- б) брутто, рубікон, університет, журі;
- в) інтерв'ю, пріоритет, раціон, діалог;
- г) інтеллігент, бульон, гравюра, диференціальний.

7 Правопис прізвищ, імен та по батькові

Варіант 1

1. Позначте рядок з правильними варіантами передачі імен з російської українською мовою – *Александр, Філліп, Елена, Кристина* :

- а) Александр, Філліп, Олена, Кристя;
- б) Олександр, Піліп, Альона, Кристина;
- в) Олександр, Пилип, Олена, Христина;
- г) Олєксандр, Філіп, Єлена, Христя.

2. Позначте рядок з правильними варіантами передачі імен та по батькові:

- а) Максим Василійович, Олена Петрівна;
- б) Володимир Олександрович, Лариса Костянтинівна;
- в) Вячеслав Федорович, Катерина Дмитровна;
- г) Сидор Анатольович, Раїса Романовна.

3. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з літерою *и*:

- а) Макс...мов, Н...к...т...н, Т...ш...н, Гр....горов;
- б) М...хайлів, Т...хонов, Кул...к, П...ц;
- в) С....доров, Нов....ков, Саб....н....н, В....ктров;
- г) Єл...сєєв, Баз...лев...ч, Гущ...н, Скор...к.

4. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з літерою *i*:

- а) Скр...пн...к, Калаш...к, Корн...як, Русан...вськ...й;
- б) Пономар...в, Погр...бний, Ог...енко, Дорон...на;
- в) Неп...йвода, Чук...на, Скр...пн...к, ...гнатов;
- г) Ол...йн...к, Ос...пов, М...рошеніченко, Р...ж...ков.

5. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з літерою *е*:

- А) Іванч...нко, Петрищ...в, Мал.....в, Ридищ...в;
- Б) Б...ля...в, ...льцин, Р...пін, Твердохл...бов;
- В) П...шков, Л...б...д...в, Марч...нко, Пл....щ.....в;
- Г) Н...жнов, З...рнов, П...тров, Іса...в.

6. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з літерою *e*:

- а) Анциф...ров, Павл...нко, Арт...мов, Л...рмонтов;
- б) С..рг.....в, Мал.....в, Ф...с...нко, Прийм...нко;
- в) Ф...доринов, Куд...рська, Нас...дкіна, Андр.....ва;

г) Парф...нов., Анань...в, Лапт...в, Б...лобров.

7. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з *йо*:

- а) Ока...мов, Син...в, Ма...ров, Грач...в;
- б) Вороб...в, За...мов, Пана...тов, Руч...в;
- в) Корол...в, Солов...в, Хмел...в, Алф...рова;
- г) Лихач...в, Парф...нов., ...сипов, Горбач...в.

8. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з *ю*:

- а) Арт...мов, Син...в, Ковал...в, Вороб...в;
- б) Сем...нов., Корол...в, Лихач...в, Трен...в;
- в) Алф...ров, Вер...вкін, Мал....вана, Трен...в;
- г) Ф...доров, Горбач...в, Пугач...в, Пил...в.

9. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з *апострофом*:

- а) Р...бцев, Солов...йов, Астаф...єв, Син...ов;
- б) Кар...єрін, Водоп...янова, Лук...янчук, Бур...янов;
- в) Цв...яновський, Прив...ялов, Muрав...йов, Іл...їн;
- г) Р...ясний, Мал....явкін, Григор...єв, Григор...ян.

10. Виберіть рядок з правильними варіантами передачі російських прізвищ *Пришвин, Серов, Моисеев, Толстой*:

- а) Прішвін, Серов, Моісєєв, Толстий ;
- б) Пришвин, Сіров, Моїсєєв, Товстий;
- в) Пришвін, Серов, Моїсєєв, Толстой;
- г) Прішвин, Сірий, Моісєєв, Товстой.

Варіант 2

1. Позначте рядок з правильними варіантами передачі імен з російської українською мовою – *Нікита, Михаїл, Надежда, Татьяна*:

- а) Нікіта, Михаїл, Надежда, Татьяна;
- б) Нікита, Mіхаїл, Надежда, Татяна;
- в) Микита, Михайло, Надія, Тетяна;
- г) Никіта, Mіхайло, Надія, Тат'яна.

2. Позначте рядок з правильними варіантами передачі імен та по батькові:

- а) Петро Якович, Марія Івановна;
- б) Іван Сергіевич, Інна Миколаївна;
- в) Дмитро Костянтинович, Світлана Павлівна;
- г) Тарас Ігоревич, Кароліна Савелівна.

3. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з літерою *и*:

- а) Н...кул...н, Дан...лев...ч, Кост...щев, В...хованець;

- б) Баранн..к, Кост...щев, Т....хом...ров, С...доров;
- в) Гагар...н, Ч...ч...ков, К...р...лов, Во...нов.;
- г) Тоб...лев...ч, Гр....нв...ч, Дан...лов, Гол...ков.

4. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з літерою *i*:

- а) Н...колаєв, ...ванов, Таг...лов, Альох...н;
- б) Пр...йменко, Станкев...ч, Н...лов, Бєл...ков;
- в) Т...хонов, Переч...н, ...зма...лов, Во...нов.;
- г) Бєлк...н, Ратн...ков, Гол...к, Легк...х.

5. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з літерою *e*:

- а) Л..онов, Григор...єв, Меленть...в, Гальц...в;
- б) Ф...дос.....в, М....л....хов, Андр.....в, Зв...р...в;
- в) Б...лов, Р...дін, С...ров, Л...сков;
- г) Козир...в, Кан...вський, Л...сниченко, Б...лик.

6. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з літерою *e*:

- а) Крав...ць, Дмитрі...в, Букр.....в, Пант...л.....ва;
- б) Ч...рнишов, С....м....нов., Кирич...нко, В...тров;
- в) Тимош...в, Барц...в, Михайл...нко, Савич...в;
- г) Ч...биш...в, Твердохл...бов, Ф...дос.....в, М...нд...л.....в.

7. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з *йо*:

- а) Ка...мов, Ф...доров, Ма...ров, Рул...в;
- б) Буга...в, ...сипов, Вороб...в, Ма...ркін;
- в) Вер...вкін, Корол...в, ...лкін, Пугач...в;
- г) Сич...в, Солов...в, Т...ркін, Ога...мов.

8. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з *ъо*:

- а) Пил...в, Син...в, Корабл...в, Коел...;
- б) Вороб...в, Арт...мов, Т...ркін, Ма...ров;
- в) Скитал...в, Горбач...в. Лихач...в, Хруш...в;
- г) Собол...в, Ф...доров, Кравц...в, Водо...мов.

9. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з *апострофом*:

- а) Фур...е, Барб...е, Луб...янцев, П...ятницев;
- б) Черв...яков, Демент...єв, М...ясоєдов, Д...яков;
- в) Лис...яновський, Р...єзников, Гот...е, Григор...єв;
- г) Васил...єв, Астаф...єв, Юр...єв, Іл....єв.

10. Виберіть рядок з правильними варіантами передачі російських прізвищ *Александров, Филипов, Беляев, Семёнов*:

- а) Алєксандров, Пилипов, Беляєв, Сем'онов;
- б) Олександров, Піліпов, Біляєв, Сем'онов;
- в) Александрів, Пилипов, Беляєв, Семенів;

г) Александров, Філіпов, Беляєв, Семенов.

Варіант 3

1. Позначте рядок з правильними варіантами передачі імен з російської українською мовою – *Николай, Ефим, Наталья, Александра*:

- а) Ніколай, Єфим, Наталя, Александра;
- б) Миколай, Юфим, Наталя, Олександра;
- в) Микола, Юхим, Наталя, Олександра;
- г) Мікола, Єхим, Наталя, Александра.

2. Позначте рядок з правильними варіантами передачі імен та по батькові:

- а) Віктор Ілльович, Людмила Тодосівна;
- б) Анатолій Олександрович, Софія Павлівна;
- в) Сергій Генадьевич, Дарина Дмитрівна;
- г) Ігор Петрович, Ганна Миколаївна.

3. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з літерою *и*:

- а) Ш...шк...н, З...нов'єв, Баг...ров, П...марев;
- б) Януков...ч, При...валов, Зв...рич, В...ноградов;
- в) Польск...х, Чапл...н, М...цкев...ч, Казанн...ков;
- г) Дан...левич, Т...мчук, Н...колаєв, М...ладзе.

4. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з літерою *и*:

- а) Держав...н., Пушк...н, Щедр...н, ...льїн;
- б) Сав...ков, Мозгов...й, Д...денко, Плотн...к;
- в) Рєп...н, Зар...цька, Глуш...к, Пустов...т;
- г) Загн...тко, Ч...кал...на, Пан...н, Дав...дов...ч.

5. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з літерою *е*:

- а) Дорош...нко, П...сков, Лазар...в, Тютч...в;
- б) Аляб'...в, Ф...дін, Кузн...цов, С...м...нов.;
- в) ...вграфова, Досто...вський, Кам...н...в, Міцк...вич;
- г) Пр...сняков, Ломт...в, Василь...в, Б...лкін.

6. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з літерою *е*:

- а) Караб...нц...в, Ящ...нко, Ігнат...ва, Муля...ва;
- б) Щ...глов, Кат...ринов, Ол...нч...нко, Ф...доров;
- в) Мац.....в, Тютч...в, Карц...в, Мал.....в;
- г) Л...б...д...в, С...м...нч...нко, Артем'...в, Баз...в.

7. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з *йо*:

- а) Хруш...в, ...лкін, За...мов, Парф...нов.;
- б) Солов...в, Вороб...в, Ма...ров, ...тов.;

- в) Буга...в, Дежн...в, Пугач...в, Син...в;
г) Руч...в, Се...нов., Ока...мов, Горбач...в.

8. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з *ъо*:

- а) Др....мов. Сан...в, Корол...в, Сем...нов.;
б) Солов...в, Алф...ров, Ковал...в, Ма...ров;
в) Грач...в, Дежн...в, Лихач...в, Вороб...в;
г) Т...ркін. Алф...ров, Лин...в, Звонар...в.

9. Позначте рядок, у якому всі прізвища пишуться з *апострофом*:

- а) Силант...єв, Н...ютон, Терент...єв, Лук...янов;
б) Рум...янов, Бар...сркін, Лук...янчук, Пир...єв;
в) Гот...є, Мелент...єв, Ул...янов, Р...ябій;
г) Д...яков, Вороб...йов, Юр...єв, Водоп...янов.

10. Виберіть рядок з правильними варіантами передачі російських прізвищ *Николаев, Никитин, Алексеев, Артёмов* :

- а) Ніколаїв, Нікітін, Алексеєв, Артемов;
б) Миколаєв, Микитин, Олексійв, Артьомов;
в) Ніколаєв, Нікітін, Алексєєв, Артемов;
г) Николаєв, Никитін, Олексеєв, Артемів.

8 Відмінювання імен, по батькові, прізвищ

Варіант1

1. Позначте рядок з правильними варіантами передачі імен та по батькові у давальному відмінку:

- а) Дмитрі Яковичі, Олесі Павлівни;
б) Сергії Анатолієвичі, Тетяні Петрівні;
в) Валентинові Сидоровичу, Ользі Романівні;
г) Федіру Харитоновичі, Тамарі Івановні.

2. Позначте рядок з правильними варіантами передачі імен та по батькові в орудному відмінку:

- а) Павлом Івановичем, Іриною Романівной;
б) Сергієм Анатолієвичем, Аліною Ігоревною;
в) Борисом Миколайовичем, Надією Степанівною;
г) Тодосем Марковичем, Оленою Дмитрівної.

3. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ чоловіків у родовому відмінку:

- а) Франко, Швеця, Клеця, Глух;
б) Мальцева, Швидкого, Шевченко, Ющук;

- в) Дюми, Ковалъчука, Зайцева, Зарубіна;
г) Золя, Українця, Плюща, Фесенка.

4. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ жінок у родовому відмінку:

- а) Оганесян, Павловой, Зотовой, Козир;
б) Кудрявцевої, Гайдук, Сироти, Мальованой;
в) Сайко, Лацис, Дацун, Звонарьової;
г) Кузнецовой, Горбач, Шевчука, Федорової.

5. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ чоловіків у давальному відмінку:

- а) Карпову, Макеєві, Плющі, Заренко;
б) Маслову, Кузі, Турчині, Щокінові;
в) Баранову, Гнатюкові, Руставелі, Пасіці;
г) Гайдамакі, Коваленку, Сидорчукі, Ломаковичу.

6. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ жінок у давальному відмінку:

- а) Щипачовій, Сагайдаці, Кочергі, Шевцю;
б) Марковій, Гайко, Бровар, Сороці;
в) Головко, Брагі, Ільницької, Бугайовій;
г) Фадєєвой, Зайцевій, Черних, Іваненко.

7. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ чоловіків у орудному відмінку:

- а) Кузьом, Барановим, Гайдамакой, Гайченком;
б) Шевченком, Косинкою, Олесем, Стецем;
в) Кущом, Друзьом, Павлюком, Ждановим;
г) Тимофєєвим, Васильєвим, Захожай, Дідром.

8. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ жінок у орудному відмінку:

- а) Грицевой, Мальсеко, Донцовой, Єсеніной;
б) Коваленко, Тарасовою, Перець, Українкою;
в) Крамаровій, Зозульою, Кочергою, Мухою;
г) Щукою, Фареником, Стапановой, Гриців.

9. Виберіть правильний варіант передачі російського прізвища, імені та по батькові *Кочерга Сергей Николаевич*, поставленого у давальному відмінку:

- а) Кочергі Сергій Миколовичу;
б) Кочерзі Сергієві Миколаєвичеві;
в) Кочерзі Сергієві Миколайовичу;
г) Кочергі Сергію Миколайовичу.

10. Виберіть правильний варіант уживання давального відмінка для власної назви *Дейнека Тетяна Костянтинівна*:

- а) Дейнекі Тетяні Константиновні;
- б) Дейнеці Тетяні Костянтинівній;
- в) Дейнека Тетяні Костянтинівні;
- г) Дейнеці Тетяні Костянтинівні.

Варіант 2

1. Позначте рядок з правильними варіантами передачі імен та по батькові у давальному відмінку:

- а) Віктору Борисовичі, Олені Андрійовні;
- б) Вадимові Володимировичу, Оксані Ігорівні;
- в) Сергії Васильовичу, Євгенії Петровні;
- г) Юрії Михайловичі, Юлії Ніколаєvnі.

2. Позначте рядок з правильними варіантами передачі імен та по батькові в орудному відмінку:

- а) Іваном Савичем, Полиною Анатолівной;
- б) Володимиром Анатолійовичем, Елеонорою Вікторівною;
- в) Андрієм Антоновичем, Белой Микитівной;
- г) Євгеном Дорофієвичом, Христиной Улянівной.

3. Позначте рядок з правильними варіантами передачі чоловічих прізвищ у родовому відмінку:

- а) Короленко, Корабльова, Кузя, Стельмах;
- б) Сидорова, Марчука, Гінзбурга, Дияка;
- в) Харитонова, Зайця, Петренко, Тимошко;
- г) Мальцева, Глушник, Медведєва, Янукович.

4. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ жінок у родовому відмінку:

- а) Мешкової, Паламар, Кузь, Остапенко;
- б) Нікольської, Юрчук, Бабичевої, Вакуленко;
- в) Зайцевої, Слинько, Вердника, Серової;
- г) Повалій, Ротари, Пугачової, Кузько.

5. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ чоловіків у давальному відмінку:

- а) Пасіці, Кочерзі, Франкові, Антоновичу;
- б) Зубкову, Гамову, Сорокі, Друзь;
- в) Моравіа, Зайкі, Сидорчукові, Плугатарю;
- г) Марченко, Оганесян, Фурцову, Павлюк.

6. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ жінок у давальному відмінку:

- а) Кольцовій, Погоді, Татищевій, Клець;
- б) Орлу, Бібік, Стоцької, Яремі;
- в) Руднєвій, Житко, Мухі, Бекранже;
- г) Долговой, Дугі, Бражник, Фабержі.

7. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ чоловіків у орудному відмінку:

- а) Гнатюк, Повалій, Кальченко, Ле;
- б) Левицьким, Паляницею, Паламарем, Осадчим;
- в) Шоу, Заєць, Астаховим, Пульом;
- г) Мухою, Заїкої, Хмарою, Плющом.

8. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ жінок у орудному відмінку:

- а) Добридень, Непийводою, Кобилянської, Франко;
- б) Гайдамакою, Носик, Кульо, Барановою;
- в) Ящишиної, Рябою, Волкотруб, Мацько;
- г) Мозговою, Ломакович, Хаєт, Тимошенко.

9. Виберіть правильний варіант передачі російського прізвища, імені та по батькові *Скрипка Александр Васильевич*, поставленого у давальному відмінку:

- а) Скрипкі Олександру Васильовичу;
- б) Скрипка Олександрові Васильовичі;
- в) Скрипці Олександрові Васильовичу;
- г) Скрипкі Олександру Васильєвичу.

10. Виберіть правильний варіант уживання давального відмінка для власної назви *Гайдамака Марина Олексіївна*:

- а) Гайдамака Марині Олексіївні;
- б) Гайдамаці Марини Олексіївній;
- в) Гайдамаці Марині Олексіївні;
- г) Гайдамакі Марині Олексіївні.

Варіант 3

1. Позначте рядок з правильними варіантами передачі імен та по батькові у давальному відмінку:

- а) Панасі Тарасовичу, Світлані Володимировні;
- б) Олегові Карповичу, Ользі Анатоліївні;
- в) Максу Леонідовичі, Валентині Ілльовні;
- г) Остапі Карповичі, Марії Панкратовні.

2. Позначте рядок з правильними варіантами передачі імен та по батькові

в орудному відмінку:

- а) Сильвестром Тимофієвичем, Лідієй Софонівною;
- б) Хомою Петровичем, Віолеттою Яківною;
- в) Григорієм Іраклієвичем, Галиною Ісаївної;
- г) Броніславом Вакуловичем, Станіславою Спартаковної.

3. Позначте рядок з правильними варіантами передачі чоловічих прізвищ у родовому відмінку:

- а) Тимченка, Огієнка, Друзя, Марченка;
- б) Ткаченко, Веселова, Гусар, Ганича;
- в) Кравчука, Чапліна, Хміль, Дейнеки;
- г) Коваль, Москальова, Симакова, Шоу.

4. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ жінок у родовому відмінку:

- а) Скляр, Дьоміной, Пущі, Корнелю;
- б) П'єхи, Москаленко, Гаврилової, Зубко;
- в) Гончаренко, Равлюк, Золото, Птиці;
- г) Сороченки, Романової, Лісниченко, Заїченко.

5. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ чоловіків у давальному відмінку:

- а) Ткачук, Тимофеєві, Ситченку, Жижченку;
- б) Леле, Карпенко-Карому, Паляниці, Ващенко;
- в) Лисиченко, Дорошенку, Ковальчук, Карому;
- г) Вороні, Павлову, Швецю, Кущу.

6. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ жінок у давальному відмінку:

- а) Квітці, Лещенко, Кузьо, Соловійовій;
- б) Квіткі, Макарової, Скіталець, Дерюгіній;
- в) Ляшенко, Довбех, Сафонової, Гайдамакі;
- г) Чміль, Тактовній, Багірпової, Семеновій.

7. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ чоловіків у орудному відмінку:

- а) Грицевим, Ковальовим, Швецем, Зозулею;
- б) Земляком, Скибой, Степановим, Тополь;
- в) Манівцем, Горловим, Дюмою, Остаповим;
- г) Косинкой, Григоренком, Нарсяном, Гете.

8. Позначте рядок з правильними варіантами передачі прізвищ жінок у орудному відмінку:

- а) Ухач, Трублаїні, Жижченко, Марковою;
- б) Заболоцькою, Паляницей, Гульо, Ткачем;
- в) Бокаччо, Денщиковою, Лосєвою, Стрілецькою;
- г) Драч, Олейниковою, Шевченко, Гончар.

9. Виберіть правильний варіант передачі російського прізвища, імені та по батькові *Булка Вячеслав Ігоревич*, поставленого у давальному відмінку:

- а) Булкі Вячеславі Ігоровичу;
- б) Бульці В'ячеславу Ігоревичу;
- в) Булці В'ячеславові Ігоровичу;
- г) Булка В'ячеславу Ігоровичу.

10. Виберіть правильний варіант уживання давального відмінка для власної назви *Сорока Юлія Геннадіївна*:

- а) Сорока Юлії Геннадіївні;
- б) Сорокі Юлії Генадівні;
- в) Сороці Юлії Геннадійовній;
- г) Сороці Юлії Геннадіївні.

9 Правопис і відмінювання географічних власних назв

Варіант 1

1. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою географічних назв *Мариуполь, Енакієво, Борисполь, Внуково*:

- а) Маріупіль, Єнакієво, Борисполь, Внуково;
- б) Мариуполь, Інакієве, Бориспіль, Внукове;
- в) Маріуполь, Єнакієве, Бориспіль, Внуково;
- г) Мариупіль, Єнакієве, Бориспіл, Унукове.

2. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою географічних назв *Славянск, Андреевка, Красный Лиман, Углегорск*:

- а) Славянськ, Андріївка, Красний Ліман, Углегорськ;
- б) Словянськ, Андруйовка, Червоний Лиман, Вуглегорськ;
- в) Слов'янськ, Андріївка, Красний Лиман, Вуглегірськ;
- г) Слов'янськ, Андріївка, Красний Лиман, Углегорськ.

3. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою географічних назв *Забайкалье, Красное, Крутой Лог, Харцызск*:

- а) Забайкальє, Червоне, Крутой Лог, Харцизск;
- б) Забайкалє, Красное, Крутый Лог, Харцизськ;
- в) Забайкалля, Червоноє, Крутой Лог, Харциськ;
- г) Забайкалля, Красне, Крутый Лог, Харцизък.

4. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою географічних назв *Тайланд, Германия, Польша, Голландия*:

- а) Тайланд, Германія, Польща, Голандія;
- б) Таїланд, Германія, Польща, Голандія;
- в) Таїланд, Німеччина, Польща, Голландія;
- г) Тайланд, Німечина, Польща, Голландія.

5. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою власних назв *ОАО «Красногоровский завод», Криворожский завод*:

- а) ОАО «Красногорський завод», Криворіжський завод;
- б) ВАТ «Красногорівський завод», Криворігзький завод;
- в) ОАТ «Красногоровський завод», Криворіжський завод;
- г) ВАТ «Красногорівський завод», Криворізький завод.

6. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою власної назви *Львовско-Волынский угольный завод*:

- а) Львовсько-Волинський угольний завод;
- б) Львівсько-Волинський угольний завод;
- в) Львівсько-Волинський вугольний завод;
- г) Львівсько-Волинський вугільний завод.

7. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою власних назв *Северный Ледовитый океан, город Северодонецк*:

- а) Сєверний Льодовий океан, Північнодонецьк;
- б) Северний Ледовий океан, Сіверськодонецьк;
- в) Північний Льодовитий океан, Сєверодонецьк;
- г) Північний Льодовитий океан, Северодонецьк.

8. Позначте рядок з правильними варіантами передачі географічних назв у родовому відмінку:

- а) до міста Київ, до станції Харків;
- б) до міста Київа, до станції Харкова;
- в) до міста Києву, до станції Харків;
- г) до міста Києва, до станції Харків.

9. Позначте рядок з правильними варіантами вживання власних назв у родовому відмінку:

- а) вулиця Івана Франко, імені І. С. Нечуй-Левицького;
- б) вулиця Івана Франко, імені І. С. Нечуя-Левицького;
- в) вулиця Івана Франка, імені І. С. Нечуя-Левицького;
- г) вулиця Івана Франка, імені І. С. Нечуй-Левицького.

10. Позначте рядок з правильними варіантами передачі в орудному відмінку власних назв:

- а) (прізвище) Пушкіним, (місто) Пушкіним;
- б) (прізвище) Пушкіном, (місто) Пушкіном;
- в) (прізвище) Пушкін, (місто) Пушкіно;
- г) (прізвище) Пушкіним, (місто) Пушкіном.

Варіант 2

1. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою географічних власних назв *Севастополь, Ханжонково, Доброполье, Иваново*:

- а) Севастопіль, Ханжонково, Доброполля, Іваново;
- б) Севастопіль, Ханжонкове, Добропольє, Іванове;
- в) Севастополь, Ханжонкове, Добропілля, Іваново;
- г) Севастополь, Ханжонково, Доброполя, Іванове.

2. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою географічних назв *Святогорск, , Макеевка, Красный Луч, Углеродар*:

- а) Святогорськ, Макіївка, Красний Луч, Угледар;
- б) Святогорськ, Макіївка, Червоний Луч, Углідар;
- в) Святогірськ, Макіївка, Красний Промінь, Вуглеродар;
- г) Святогірськ, Макіївка, Красний Луч, Вуглеродар.

3. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою географічних назв *Затишье, Николаев, Марьинка, Белый Яр*:

- а) Затишсє, Ніколаїв, Маріїнка, Бєлий Яр;
- б) Затишья, Миколаїв, Мар'їнка, Белий Яр;
- в) Затишша, Миколаїв, Мар'їнка, Білий Яр;
- г) Затишша, Миколаїв, Мар'єнка, Білий Яр.

4. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою географічних назв *Вена, Венгрия, Марокко, Армения*:

- а) Вена, Венгрія, Марокко, Арменія;
- б) Вєна, Венгрія, Мароко, Армєнія;
- в) Віденсь, Угорщина, Мароко, Вірменія;
- г) Віденсь, Угорщина, Марокко, Вірменія.

5. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою власної назви *Мариупольский металлургический завод им. Ильича*:

- а) Маріупільський металургічний завод ім. Ілліча;
- б) Маріупольський металургійний завод ім. Ілліча;
- в) Маріупільський металургійний завод ім. Ільїча;
- г) Маріупольський металургійний завод ім. Ілліча.

6. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою власної назви *Организация Северо-Атлантического договора*:

- а) Організація Північно-Атлантичного договора;

- б) Організація Північно-Атлантичного договора;
- в) Організація Северо-Атлантичного договору;
- г) Організація Північно-Атлантичного договору.

7. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою власних назв *праздник Первое мая, город Первомайское*:

- а) Перве травня, Першотравневське;
- б) Перше травня, Первомайське;
- в) Перше травня, Першомайське;
- г) Перше травня, Первомайське.

8. Позначте рядок з правильними варіантами передачі географічних назв у родовому відмінку:

- а) до міста Житомира, до станції Житомира;
- б) до міста Житомиру, до станції Житомиру;
- в) до міста Житомир, до станції Житомир;
- г) до міста Житомира, до станції Житомир.

9. Позначте рядок з правильними варіантами вживання власних назв у родовому відмінку:

- а) імені Василя Симоненко, вулиця Тараса Шевченко;
- б) імені Василя Симоненка, вулиця Тараса Шевченко;
- в) імені Василя Симоненко, вулиця Тараса Шевченка;
- г) імені Василя Симоненка, вулиця Тараса Шевченка.

10. Позначте рядок з правильними варіантами передачі в орудному відмінку власних назв:

- а) (*прізвище*) Кіровим, (*місто*) Кіровим;
- б) (*прізвище*) Кіровом, (*місто*) Кіровом;
- в) (*прізвище*) Кіровим, (*місто*) Кіровом;
- г) (*прізвище*) Кіровом, (*місто*) Кіровим.

Варіант 3

1. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою географічних власних назв *Константинополь, Снежное, Чистополь, Миллерово*:

- а) Константінополь, Снєжне, Чистополь, Міллерове;
- б) Костянтинополь, Сніжне, Чистопіль, Міллерово;
- в) Константинопіль, Сніжне, Чистополь, Міллерово;
- г) Костянтинопіль, Сніжне, Чистополь, Міллерово.

2. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою географічних назв *Ворошиловск, Ясиноватая, Красноармейск, Александровка*:

- а) Ворошилівськ, Ясиноватая, Червоноармійськ, Александровка;
- б) Ворошиловск, Ясиновата, Червоноармейськ, Олександровка;

- в) Ворошиловськ, Ясинувата, Красноармійськ, Олександрівка;
г) Ворошилівск, Ясіноватая, Красноармійське, Александровка.

3. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою географічних назв *Заволжье, Шахтёрск, Лозовая, Харьков*:

- а) Заволжя, Шахтьорск, Лозовая, Харьков;
б) Заволжже, Шахтерськ, Лозова, Харков;
в) Заволжжя, Шахтарськ, Лозова, Харків;
г) Заволж'є, Шахтарск, Лозова, Харків.

4. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою географічних назв *Румыния, Россия, Йордан, Бессарабия*:

- а) Руминія, Росія, Йордан, Бесарабія;
б) Румунія, Россія, Іордан, Бессарабія;
в) Руминія, Росія, Йордан, Бесарабія;
г) Румунія, Росія, Йордан, Бессарабія.

5. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою власної назви *Харцызский машиностроительный завод*:

- а) Харцизький машинобудівничий завод;
б) Харцизький машинобудівельний завод;
в) Харцизький машинобудівний завод;
г) Харцигський машинобудівничий завод.

6. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою власної назви *Киевское городское общество инвалидов*:

- а) Київське міське товарищество інвалідів;
б) Київське місцеве суспільство інвалідів;
в) Київська міська спільність інвалідів;
г) Київське міське товариство інвалідів.

7. Виберіть правильний варіант передачі українською мовою власних назв *улица Красной армии, пос. Красногорка*:

- а) Красної армії, Червоногорка;
б) Червоної армії, Красногорка;
в) Червоної армії, Красногірка;
г) Червоної армії, Червоногірка.

8. Позначте рядок з правильними варіантами передачі географічних назв у родовому відмінку:

- а) до міста Краматорську, до станції Краматорськ;
б) до міста Краматорськ, до станції Краматорськ;
в) до міста Краматорська, до станції Краматорська;
г) до міста Краматорська, до станції Краматорськ.

9. Позначте рядок з правильними варіантами вживання власних назв у родовому відмінку:

- а) імені Павла Губенко, вулиця Олеся Гончар;
- б) імені Павла Губенка, вулиця Олеся Гончара;
- в) імені Павло Губенка, вулиця Олеся Гончара;
- г) імені Павло Губенко, вулиця Олесь Гончар.

10. Позначте рядок з правильними варіантами передачі в орудному відмінку власних назв:

- а) (*прізвище*) Івановим, (*місто*) Івановим;
- б) (*прізвище*) Івановом, (*місто*) Івановом;
- в) (*прізвище*) Івановим, (*місто*) Івановом;
- г) (*прізвище*) Івановом, (*місто*) Івановим.

10

Кличний відмінок

Варіант 1

1. Позначте рядок з правильними варіантами імен *Галина, Анастасія, Любов, Адель* у клічному відмінку:

- а) Галине, Анастасіє, Любове, Аделю;
- б) Галино, Анастасіє, Любове, Аделе;
- в) Галино, Анастасію, Любове, Аделе;
- г) Галине, Настю, Любове, Аделє.

2. Позначте рядок з правильними варіантами імен *Микола, Олексій, Володимир, Олесь* у клічному відмінку:

- а) Миколе, Олексіє, Володимиру, Олесе;
- б) Миколо, Олексію, Володимире, Олесю;
- в) Миколо, Олексійо, Володимире, Олесє;
- г) Миколе, Олексіє, Володимире, Олесе.

3. Позначте рядок з правильними варіантами імен та по батькові *Надія Іллівна, Тамара Володимирівна* у клічному відмінку:

- а) Надію Іллівне, Тамаре Володимирівне;
- б) Надійо Іллівно, Тамаро Володимирівно;
- в) Надію Іллівно, Тамаре Володимирівно;
- г) Надіє Іллівно, Тамаро Володимирівно.

4. Позначте рядок з правильними варіантами імен та по батькові *Сергій Васильович, Юрій Богданович* у клічному відмінку:

- а) Сергіє Васильовичу, Юріє Богдановичю;
- б) Сергію Васильовиче, Юрію Богдановиче;
- в) Сергію Васильовичу, Юрію Богдановичу;

г) Сергію Васильовичу, Юрію Богдановичу.

5. Позначте рядок з правильними варіантами загальних назв та імен у клічному відмінку:

- а) викладаче Інно, подруга Маріє;
- б) викладачу Інна, подруго Марія;
- в) викладачу Інно, подруже Марію;
- г) викладачу Інно, подруго Маріє.

6. Позначте рядок з правильними варіантами загальних назв та імен у клічному відмінку:

- а) професор Іване, знавець Мікито;
- б) професору Іване, знавце Мікито;
- в) професоре Іван, знавцю Міките;
- г) професоре Іване, знавцю Мікито.

7. Позначте рядок з правильними варіантами загальних назв у клічному відмінку:

- а) пане ректоре, добродію інженер;
- б) пане ректор, добродіє інженере;
- в) пане ректор, добродій інженере;
- г) пан ректоре, добродію інженер.

8. Відповідно до літературної норми у клічному відмінку слід писати:

- а) пані Тетяна, пані Тетяно Іванівно;
- б) пані Тетяно, пані Тетяна Іванівно;
- в) пані Тетяно, Тетяно Іванівно;
- г) пані Тетяно, пані Тетяно Іванівна.

9. Відповідно до літературної норми у клічному відмінку слід писати:

- а) пане Олександр, пане Олександре Анатолійовиче;
- б) пане Олександре, пане Олександр Анатолійовичу;
- в) пане Олександре, Олександре Анатолійович;
- г) пане Олександре, Олександре Анатолійовичу.

10. Відповідно до літературної норми у клічному відмінку слід писати:

- а) пан Зайчуку, шановна пані Пехота;
- б) пане Зайчуче, шановна панно Пехота;
- в) пане Зайчуку, шановна пані Пехото;
- г) пане Зайчук, шановна пані Пехота.

Варіант 2

1. Позначте рядок з правильними варіантами імен *Василина, Марія, Зоя, Нінель* у клічному відмінку:

- а) Василине, Марію, Зоє, Нінелю;
- б) Василино, Маріє, Зоє, Нінеле;
- в) Василине, Маріє, Зоє, Нінеле;
- г) Василино, Маріє, Зоє, Нінеле.

2. Позначте рядок з правильними варіантами імен *Максим, Геннадій, Ігор, Ілля* у клічному відмінку:

- а) Максимо, Геннадіє, Ігоре, Ілле;
- б) Максиму, Геннадію, Ігорю, Ілле;
- в) Максиме, Геннадію, Ігорю, Ілле;
- г) Максиме, Геннадію, Ігорю, Ілле.

3. Позначте рядок з правильними варіантами імен та по батькові *Інна Михайлівна, Лілія Вадимівна* у клічному відмінку:

- а) Інне Михайлівне, Ліліє Вадимівне;
- б) Інна Михайлівно, Ліліє Вадимівно;
- в) Інно Михайлівне, Ліліє Вадимівне;
- г) Інно Михайлівно, Ліліє Вадимівно.

4. Позначте рядок з правильними варіантами імен та по батькові *Степан Іванович, Григорій Анатолійович* у клічному відмінку:

- а) Степане Івановиче, Григоріє Анатолійовичу;
- б) Степано Івановичу, Григорію Анатолійовичу;
- в) Степане Івановичю, Григоріє Анатолійовиче;
- г) Степане Івановичу, Григорію Анатолійовичу.

5. Позначте рядок з правильними варіантами загальних назв та імен у клічному відмінку:

- а) секретаре Олена, адміністраторе Вікторіє;
- б) секретарю Олена, адміністратор Вікторіє;
- в) секретар Олено, адміністраторе Вікторія;
- г) секретарю Олено, адміністраторе Вікторіє.

6. Позначте рядок з правильними варіантами загальних назв та імен у клічному відмінку:

- а) друг Петре, директору В'ячеслав;
- б) друже Петре, директоре В'ячеслав;
- в) друже Петре, директоре В'ячеславе;
- г) друже Петро, директор В'ячеславе.

7. Позначте рядок з правильними варіантами загальних назв у клічному відмінку:

- а) пане професор, товариш підполковнику;
- б) пане професоре, товарише підполковнику;
- в) пане професоре, товаришу підполковник;
- г) пан професору, товаришу підполковник.

8. Відповідно до літературної норми у клічному відмінку слід писати:

- а) пані Оксано, пані Оксано Василівно;
- б) пані Оксана, пані Оксана Василівно;
- в) пані Оксано, Оксано Василівно;
- г) пані Оксано, пані Оксана Василівна.

9. Відповідно до літературної норми у клічному відмінку слід писати:

- а) пан Сергіє, пане Сергіє Леонідовиче;
- б) пан Сергію, пане Сергію Леонідовичу;
- в) пане Сергій, Сергію Леонідовичу;
- г) пане Сергію, Сергію Леонідовичу.

10. Відповідно до літературної норми у клічному відмінку слід писати:

- а) добродіє Тимчук, вельмишановно пані Богатирьова;
- б) добродію Тимчуче, вельмишановна пані Богатирьово;
- в) добродію Тимчук, вельмишановна пані Богатирьова;
- г) добродію Тимчуку, вельмишановна панно Богатирьова.

Варіант 3

1. Позначте рядок з правильними варіантами імен *Тетяна, Ксенія, Наталя, Лідія* у клічному відмінку:

- а) Тетяне, Ксеніє, Наталію, Лідійо;
- б) Тетяно, Ксенію, Наталю, Лідію;
- в) Тетяно, Ксеніє, Наталіє, Лідіє;
- г) Тетяно, Ксенію, Наталю, Лідіє.

2. Позначте рядок з правильними варіантами імен *Олександр, Григорій, Руслан, Віталій* у клічному відмінку:

- а) Олександро, Григорію, Руслане, Віталіє;
- б) Олександре, Григоріє, Руслано, Віталійо;
- в) Олександре, Григорію, Руслану, Віталію;
- г) Олександре, Григорію, Руслане, Віталію.

3. Позначте рядок з правильними варіантами імен та по батькові *Юлія Миколаївна, Ольга Павлівна* у клічному відмінку:

- а) Юліє Миколаївна, Ольго Павлівна;
- б) Юлію Миколаївно, Ольго Павлівно;
- в) Юлійо Миколаївне, Ольго Павлівне;
- г) Юліє Миколаївно, Ольго Павлівно.

4. Позначте рядок з правильними варіантами імен та по батькові *Василь Тимофійович, Костянтин Маркович* у клічному відмінку:

- а) Василе Тимофійовиче, Костянтине Марковиче;
- б) Василю Тимофійовичу, Костянтине Марковичу;
- в) Василе Тимофійовичу, Костянтино Марковичу;
- г) Василю Тимофійовичю, Костянтине Марковичу.

5. Позначте рядок з правильними варіантами загальних назв та імен у клічному відмінку:

- а) поштаре Світлана, лікаре Людмило;
- б) поштарю Світлана, лікарю Людмила;
- в) поштар Світлано, лікар Людмило;
- г) поштарю Світлано, лікарю Людмило.

6. Позначте рядок з правильними варіантами загальних назв та імен у клічному відмінку:

- а) інженере Сидір, економісте Павле;
- б) інженеру Сидоре, економісте Павло;
- в) інженере Сидоре, економісте Павле;
- г) інженеро Сидір, економісту Павле.

7. Позначте рядок з правильними варіантами загальних назв у клічному відмінку:

- а) пане президент, товарише лейтенант;
- б) пане президенте, товаришу лейтенант;
- в) пан президенте, товариш лейтенанте;
- г) пану президенте, товарише лейтенанте.

8. Відповідно до літературної норми у клічному відмінку слід писати:

- а) пані Валентина, пані Валентина Петрівно;
- б) пані Валентино, пані Валентино Петрівно;
- в) пані Валентино, Валентино Петрівно
- г) пані Валентино, Валентино Петрівна.

9. Відповідно до літературної норми у клічному відмінку слід писати:

- а) пан Ігоре, пане Ігоре Романовиче;

- б) пане Ігор, пане Ігорю Романовичу;
- в) пане Ігорю, Ігорю Романовичу;
- г) пану Ігорю, Ігоре Романовичу.

10. Відповідно до літературної норми у клічному відмінку слід писати:

- а) пане Петренку, шановна пані Діброва;
- б) пан Петренку, шановна панно Діброва;
- в) пане Петренко, шановна пані Діброва;
- г) пане Петренко, шановна пані Діброво.

11

Правопис іменників

Варіант 1

1. Виберіть правильний варіант вживання іменника:

- а) гостра біль, широкий степ, столітній пил;
- б) далекий Сибір, гострий біль, тяжка недуга;
- в) широка степ, столітня пил, старий рояль.

2. Виберіть правильний варіант вживання іменників чоловічого роду II відміни у Р.в. однини:

- а) пульта, меда, курсу, екіпажа;
- б) болю, сміха, місяця, ранка;
- в) січня, дошу, Харкова, графіка.

3. Виберіть правильний варіант вживання іменників:

- а) ніччю, піччю, тушью, матіррю;
- б) ніччю, піччю, тінню, матір'ю;
- в) ніччю, піччю, тушшу, матірью.

4. Виберіть правильний варіант правопису складних іменників:

- а) віце-адмірал, вуглебетон, гектоват-година;
- б) авто-блокування, альбом-буклет, віцеадмірал;
- в) дерево-бетон, ексголова, енергобаланс.

5. Виберіть правильний варіант вживання іменників жіночого роду в офіційно-діловому мовленні

- а) льотчиця, офіціантка, перекладач;
- б) баскетболістка, продавщиця, журналістка;
- в) лікар, викладач, керівник.

6. Виберіть правильний варіант вживання іменників на позначені професії (фаху):

- а) поставщик, зварщик, обозрювач, слюсар;
- б) зварник, поставник, будівельник, винищувач;
- в) тесляр, кранівщик, дослідник, станочник.

7. Виберіть правильний варіант вживання іменників форми Р.в. множини:

- а) грамів, гривень, кілограмів, городян;
- б) кілограмов, грамов, портфелей, центнеров;
- в) галичан, гастролів, амперов, цестернів.

8. Виберіть правильний варіант чоловічих прізвищ у Р.в. однини:

- а) Бондаренко, Ющенко, Ткаченко, Швець;
- б) Швеця, Тарасенко, Голуба, Шпака;
- в) Бондаренка, Горобця, Кардаша, Швеця.

9. Виберіть правильний варіант вживання і правопису власних назв іменників у Р.в. однини:

- а) Китаю, Байкалу, Сибіру, Псла;
- б) Єнисея, Ельбруса, Донбаса, Єгипта;
- в) Алжиру, Алтая, Орла, Дністра.

10. Виберіть правильний варіант вживання жіночих прізвищ Д.в. однини

- а) Андреєвій, Бондаренковій, Семеновій;
- б) Нестюркіной, Ткачеві, Мусі (від Муха);
- в) Федоровій, Іваненко, Мусінко.

Варіант 2

1. Виберіть рядок, де всі варіанти вживання словосполучень є правильними:

- а) довга тунель, сильний нежить, красива тюль, лікувальна шампунь;
- б) красива папороть, гіркий полин, чорна вуаль;
- в) наукова степінь, міцна толь, чистий посуд, веселий ярмарок.

2. Виберіть правильний варіант вживання назв осіб за професією, посадою, званням:

- а) директорша Ткачова, інспекторша Валіна, фізичка Букова, деканша Русєєва;
- б) продавець Морозова, декан Русєєва, сторож Петрова, викладач Андреєва;
- в) кравчиня Захарова А.І., касирка – Дорохова О.П., штампувальниця Веселова Т.П., ткачиха Кудіпо С.М.

3. Виберіть правильний варіант вживання іменників чоловічого роду II відміни у Р.в. однини:

- а) банана, гуртожитка, деканату, маршрута;
- б) інтелекта, відсотка, сантиметра, автобусу;
- в) мотора, лусу, журналу, імпульсу.

4. Виберіть правильний варіант вживання іменників чоловічого роду II відміни у родовому відмінку однини:

- а) іменника, трикутника, Дінця, Іртиша;
- б) Житомиру, Донецьку, фільтра, будинку;
- в) аналізу, імпульсу, Харкову, Амура.

5. Виберіть правильний варіант вживання іменників у клічному відмінку:

- а) викладачу, каменяре, товаришу, Віталію;
- б) Геннадію, вихователе, дідусе, братику;
- в) батьку, Петро, друже, брате.

6. Виберіть правильний варіант вживання іменників у клічному відмінку:

- а) пастух Степан, кум Петро, парубок Максим, подруга Ярослава;
- б) пане Максим, друже Іван, Ірино Андріївно, Василь Степанович;
- в) Григорію Семеновичу, Маргарито Петрівно, добродійко Прищепа, депутате Соколовський.

7. Виберіть правильний варіант вживання іменників власних назв у родовому відмінку:

- а) Гнатюк Сергія Петровича, Біжик Галини Іванівни, Мороз Оксани Олександровні;
- б) Головки (від Головко) Людмили Федорівни, Бойки (від Бойко) Тетяни Василівни, Білоус Марини Тарасівни;
- в) Бойка Семена Ігоровича, Коваля Дениса Максимовича, Тарасенка Олексія Олександровича.

8. Виберіть правильний варіант правопису складних іменників:

- а) Євро бачення, залізо-бетон, авіабаза, азбесто-бетон;
- б) альма-матер, альфа-залізо, арт-директор, екс-президент;
- в) прем'єр-міністр, електро-автоматика, енерго-баланс, жар-птиця.

9. Виберіть правильний варіант правопису складних іменників:

- а) завкафедрою, зліт-посадка, імунодефіцит, інженер-генерал-майор;
- б) капітан-конструктор, інформ бюро какао порошок, канцприлад-дя;
- в) капітан-директор, карта-схема, карто-діаграма, каса-автомат.

10. Виберіть правильний варіант правопису власних назв:
- а) Маріуполь, Тернопіль, Севастополь, Чистопіль;
  - б) Маріупіль, Тернопіль, Севастопіль, Чистопіль;
  - в) Маріуполь, Тернополь, Севастополь, Чистополь.

Варіант 3

1. Виберіть правильний варіант правопису власних назв:
  - а) Костянтинополь, Єнакієве, Чепурний, Дьяков;
  - б) Вуглегірськ, Червоноград, Пирієв, Мясоєдов;
  - в) Святогорськ, Красноармійськ, Фатеєв, Бестужев;
  - г) Червоний Лиман, Милишев, Лазарев, Беляев.
2. Позначити, де всі варіанти написання є правильними:
  - а) півдюжини, півлімона, пів'яблука, пів-Європи;
  - б) пів-Києва, пів-місяць, пів-коло, північ;
  - в) пів-огірка, півтора, пів-аркуша, півгодини, пів-Краматорська;
  - г) пів-Криму, пів-України, напів-темрява, пів-неба.
3. Познач рядок, в якому всі іменники пишуться разом:
  - а) міні/футбол, екс/чемпіонат, лікар/еколог, купівля/продаж;
  - б) пів/ящика, кварт/плата, комбайно/будівник, кіно/актор;
  - в) блок/система, свят/вечір, стоп/кран, дизель/мотор;
  - г) генерал/губернатор, член/кореспондент, кіловат/година, тон-но/кілометр.
4. Познач рядок в якому складні іменники пишуться через дефіс:
  - а) світло/водо/лікування, пів/години;
  - б) термо/гідро/динаміка, пів/довжини, пів/карбованця;
  - в) розтяг/стиск, лейб/гвардієць, килим/літак, караван/сарай;
  - г) авто/мoto/гурток, полу/мисок, напів/автомат, напів/сон.
5. Виберіть правильний варіант вживання іменників чоловічого роду II відміни однини:
  - а) Відню, клуба, жара, страху;
  - б) Сиваша, Пирятину, долару, дизеля;
  - в) бузку, коня, парламенту, волейболу;
  - г) землетруса, поршня, атома, майдана.
6. Виберіть правильний варіант вживання іменників чоловічого роду II відміни у родовому відмінку однини:
  - а) спирту, кvasу, хребта, мозку;
  - б) квадрату, синтеза, фермента, імпульса;
  - в) альпінізма, баскетбола, винятка, інтереса;

г) клопоту, момента, ремонту, ритма.

7. Познач рядок, де всі варіанти написання слів є правильними:

- а) сумішшю, піччю, постатью, зустрічю.
- б) галузю, радістю, совістю, тушшу;
- в) жовччю, кровью, якістю, сіллю;
- г) каніфоллю, міддю, верф'ю, більшістю.

8. Виберіть рядок, де всі варіанти вживання словосполучень є правильними:

- а) злий собака, науковий ступінь, коаліційний уряд, політична криза;
- б) головна біль, сильна нежить, погана продажа, гірка полинь;
- в) матиматична дріб, отримана перепис, довга путь, широкий степ;
- г) нафтова барель, гіпертонічна криза, тяжка кір.

9. Познач рядок з правильним написанням усіх форм власних назв:

- а) Федчишін, Чигирін, Чічиков, Щипачев;
- б) Федчишін, Чігирин, Чичіков, Щіпачов;
- в) Федчишин, Чигирин, Чичиков, Щипачов;
- г) Федчішин, Чигірин, Чічиков, Щипачев.

10. Познач рядок з правильним написанням власних назв:

- а) Наталля, Мелітополь, Алл, Колізей;
- б) Ілля, Поліся, Покуття, Підмосков'я;
- в) Голландія, Геннадій, Поділля, Поволжя;
- г) Вінничина, Мекка, Ясси, Калькута.

12 Правопис складних прикметників

Варіант 1

1. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) гайковисадний, гаряче-присований, гіркувато солодкий;
- б) гайко-висадний, гарячепресований, гіркуватосолодкий;
- в) гіркувато-солодкий, гайковисадний, гарячепресований.

2. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) всесвітньо-відомий, вугільно-металургійний, водо-вимірювальний;

- б) вугільно-металургійний, всесвітньо відомий, водовимірювальний;
в) всесвітньовідомий, вугільметалургійний, водовимірювальний.

3. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) вісімнадцятилітній, вічно-зелений, вологовбиральний;
б) вічнозелений, волого-вбиральний, вісімнадцяти-літній;
в) вологовбиральний, вісімнадцятилітній, вічнозелений.

4. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) вітаміноактивний, внутрішньоатомний, дослідно-виробничий;
б) вітаміно-активний, внутрішнь-атомний, дослідно-виробничий;
в) дослідновиробничий, вітаміноактивний, внутрішньо атомний.

5. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а)дротяно-гумовий, житловобудівельний, жерстяно-штампувальний;
б) житлово-будівельний, дротяно-гумовий, жерстяно-штампувальний;
в) жерстяноштампувальний, житлово-будівельний, дротяно-гумовий.

6. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) дистанційно автоматичний, дитячоюнацький, діаметрально-протилежний;
б) дистанційноавтоматичний, дитячо-юнацький, діаметрально-протилежний;
в) дистанційно-автоматичний, дитячо-юнацький, діаметрально протилежний.

7. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) дерев'яно-бетонний, державно-монополістичний, десятибалльний;
б) державно монополістичний, десяти-балльний, дерев'яно-бетонний;
в) державномонополістичний, десяти балльний, дерев'янобетонний.

8. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) машино будівний, нижче викладений, національно-свідомий;
б) машинобудівний, нижчевикладений, національно свідомий;
в) машино-будівний, національно-свідомий, нижче-викладений.

9. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) декоративно прикладний, друго класний, дротяно-гумовий;
- б) декоративно-прикладний, дротяно гумовий, друго-класний;
- в) дротяно-гумовий, декоративно-прикладний, другокласний.

10. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) журналально-газетний, заклепково-зварний, інженерно-будівельний;
- б) інженерно будівельний, журналально газетний, заклепковозварний;
- в) журналньогазетний, інженерно-будівельний, заклепково зварний.

Варіант 2

1. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) зернотрав'ний, зелено-окий, зигзаго-подібний, зоровослуховий;
- б) зелено окий, зоровослуховий, зигзаго подібний, зерно трав'ний;
- в) зорово-слуховий, зигзаго-подібний, зерно-трав'ний, зелено-окий;
- г) зеленоокий, зерно-трав'ний, зигзагоподібний, зорово-слуховий.

2. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) історико-археологічний, іспано-американський, інтегрально-диференціальний, івано-франківський;
- б) історикоархеологічний, іспано-американський, інтегрально-диференціальний, іванофранківський;
- в) іспано американський, інтегрально диференціальний, інтегрально-диференціальний, історико археологічний.

3. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) зменшувано-пестливий, зміннодробовий, інформаційно-бібліографічний, інтенсивно-забарвлений;
- б) зменшувано-пестливий, змінно-дробовий, інформаційно-бібліографічний, інтенсивно забарвлений;
- в) зменшуванопестливий, зміннодробовий, інформаційно-бібліографічний, інтенсивно забарвлений;
- г) інтенсивнозабарвлений, зменшувано-пестливий, зміннодробовий, інформаційно бібліографічний.

4. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) карусельнотокарний, калійнофосфорний, інтонаційно-виділений, інформаційно-обчислювальний;
- б) карусельно токарний, калійно-фосфорний, інформаційнообчислювальний, інтонаційно виділений;
- в) калійно-фосфорний, інтонаційно виділений, інформаційно-обчислювальний, карусельно-токарний;
- г) калійно-фосфорний, інтонаційно-виділений, інформаційно-обчислювальний, карусельно-токарний.

5. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) зерноочисно-сушильний, індустріально-агарний, індустріально розвинений, Києво-Могилянська;
- б) зерно-очисно-сушильний, індустріально-розвинений, Києвомогилянська, індустріально-агарний;
- в) зерноочисносушильний, індустріально розвинений, Києво Могилянська, індустріальноагарний;
- г) зерно-очисносушильний, індустріально розвинений, Києво Могилянська, індустріальноагарний.

6. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) зовнішньополітичний, інженерно-механічний, кераміко-металевий, історично зумовлений;
- б) інженерномеханічний, кераміко-металевий, історично-зумовлений, зовнішньо-політичний;
- в) інженерно-механічний, керамікометалевий, зовнішньо політичний, історичнозумовлений;
- г) зовнішньо-політичний, інженерно механічний, кераміко-металевий, історично зумовлений.

7. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) календарно-обрядовий, колісно-гусеничний, лексикограматичний, лірико драматичний;
- б) календарнообрядовий, лексико-граматичний, колісногусеничний, лірико-драматичний;
- в) календарно-обрядовий, лексико-граматичний, колісно-гусеничний, лірико-драматичний;
- г) календарно обрядовий, лірикодраматичний, колісно гусеничний, лексико граматичний.

8. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) круглошліфувальний, лінійно-стрічковий, лікувано-діагностичний, ліберально-демократичний;
- б) кругло-шліфувальний, лінійнострічковий, лікувано-діагностичний, ліберально-демократичний;
- в) ліберально демократичний, лікувано діагностичний, кругло шліфувальний, лінійно-стрічковий;
- г) кругло-шліфувальний, лінійнострічковий, лікувано-діагностичний, ліберально-демократичний.

9. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) лампово-детекторний, концертноестрадний, кооперативно-колгоспний, копіювальнонорозмножувальний;
- б) ламповодетекторний, концертно-естрадний, кооперативно-колгоспний, копіювально розмножувальний;
- в) кооперативно-колгоспний, концертно естрадний, лампово-детекторний, копіювально-розмножувальний;
- г) лампово-детекторний, концертно-естрадний, кооперативно-колгоспний, копіювально-розмножувальний.

10. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) магнієво-кальцієвий, мало-авторитетний, магнітноімпульсний, мідно-ливарний;
- б) магнієво-кальцієвий, малоавторитетний, магнітно-імпульсний, мідноливарний;
- в) магнітноімпульсний, мідно-ливарний, магнієво кальцієвий, мало-авторитетний;
- г) магнієво-кальцієвий, мало авторитетний, магнітно-імпульсний, мідно ливарний.

Варіант 3

1. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) містобудівельний, молочно-білий, монголо-татарський, муфтонарізний;
- б) молочно-кислий, м'язовошкіряний, музично-драматичний, мультимедійний;
- в) мінерально-утворювальний, мільйоноголосий, міжнародноправовий, м'ясозаготівельний.

2. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) мінеральносировинний, низькооборотний, озерно-болотний, небесно-блакитний;
- б) органо-мінеральний, народно-господарський, перекисноводневий, питальновідповідний;
- в) навчально-виробничий, навколоземний, морально-етичний, моторно-вітрильний.

3. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) пресовосушильний, радіоційнозахисний, рекламно-видавничий, релігійноетичний;
- б) прибалтійсько-фінський, поступально оберталений, пост-вулканіяний, податково-спроможний;
- в) податково-фінансовий, природно-історичний, приладобудівельний, пригодницько-детективний.

4. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) проектно-експериментальний, пруссько-австрійський, прямо пропорційний, римо-католицький;
- б) реактивно-турбінний, професійно-правовий, професорсько-викладацький, прокатно-штампувальний;
- в) проти-бактеріальний, простолюдний, прокатно-вальцований, ремонтно-будівельний.

5. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) ритміко-мелодійний, рівномірно-поступовий, рідкіснометалевий;
- б) п'ятсот-літній, публіцистично-філософський, просторово-часовий;
- в) пурпурочервоний, психологобіологічний, прядильно-ткацький.

6. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) світловимірний, рідко вживальний, різко окреслений;
- б) різдвяно новорічний, розмовнолітературний, сіроблакитний;
- в) республікансько-демократичний, п'ятдесятителітній, подрібнювальний.

7. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) сивобородий, свердлильно-довбальний, симетрічно-роздашований;

- б) рудно-металургійний, розпорядчо-виконавчий, різьбовимірювальний;
в) сизуватозелений, складнопідрядний, солодко-звучний.

8. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) суспільно-господарський, сорокап'ятилітній, токарно-гвинторізний;
б) тракторо-будівний, трамвайно-тролейбусний, тупоголовий;
в) торгово-заготівельний, три-мільйонний, торф'яно-болотний.

9. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) термоактивний, тюрко-татарний, цементно-бетонний;
б) центрально-азійський, хромово-калієвий, холодно-деформований;
в) фрезерно-відрізний, целюлознокартонний, чотирибалльний.

10. Позначити рядок з правильними варіантами складних прикметників:

- а) яскраво-білий, широко-масштабний, чавуноливарний;
б) шумонебезпечний, шести-бічний, ядерно безпечний;
в) частотновимірювальний, широко представлений, шпонково-довбальний.

13 Правопис та відмінювання числівників, узгодження числівників з іменниками

Варіант 1

1. Виберіть правильний варіант правопису родового відмінка кількісних числівників:

- а) п'ятдесяти, шести, двохсот;
б) п'ятидесятьох, шісти, двісті;
в) п'ятидесяти, шости, двохстами.

2. Виберіть правильний варіант правопису давального відмінка кількісних числівників:

- а) двостам, п'ятьстам, шестидесяти, семидесяти;
б) двомстам, п'ятистам, шістдесяті, сімдесяті;
в) вісъми, сімамстам, чотиром, дев'яносто.

3. Виберіть правильний варіант правопису орудного відмінка кількісних числівників:

- а) чотирма, вісъмома, съомастами, ста;
- б) вісъма, семистами, сороками, чотириома;
- в) стами, сімстами, сорок, чотириох.

4. Виберіть правильний варіант правопису місцевого відмінка кількісних числівників:

- а) п'яти, сороках, шестидесяти, чотиристах;
- б) двух, стах, чотиристах, шістидесяти;
- в) двох, ста, чотириохстах, шістдесяти.

5. . Виберіть правильний варіант правопису орудного відмінка збір- нихчислівників:

- а) трима, чотирима, п'ятимома;
- б) трьома, чотирима, п'ятьма;
- в) тримома, чотириома, п'ятима.

6. Виберіть правильний варіант правопису орудного відмінка кількісного числівника якому відповідає число 1445:

- а) тисячею чотирмастами сорока п'ятьма;
- б) тисячою чотирмастами сорока п'ятьома;
- в) тисячею чотиристами сороками п'ятьма.

7. Виберіть правильний варіант вживання словосполучень:

- а) двадцять два пасажира, два окуляри, шість поросят;
- б) двадцять два пасажири, двоє окулярів, семеро качат;
- в) двоє окуляр, сім качат, два орли.

8. Виберіть правильний варіант вживання словосполучень:

- а) два з половиною метра, одна третя літрів, чотири стола;
- б) два пальто, два громадянина, два підручника;
- в) троє малят, четверо ножиць, двоє пальт.

9. Виберіть правильний варіант вживання словосполучень:

- а) три селянина, чотири киянина, два дні;
- б) три селянини, чотири киянини, два дня;
- в) два стільця, три сина, чотири капелюшка.

10. Виберіть правильний варіант вживання словосполучень:

- а) сімдесят два депутата, шістдесят два учня, сорок чотири будинків;
- б) сімдесят шість депутатов, сорок чотири будинка, двадцять два будинка;
- в) тридцять один учень, сімдесят шість депутатів, сорок чотири будинки.

Варіант 2

1. Виберіть правильний варіант відповіді:

- а) привітати зі святом восьмого березня, привітати зі святом першого вересня;
- б) привітати зі святом восьме березня, привітати зі святом перше вересня;
- в) привітати зі святом Восьме березня, привітати зі святом Перше березня.

2. Виберіть правильний варіант відповіді:

- а) півтора місяця, півтори тонни, дві п'ятирічні виробів;
- б) півтори місяці, дві п'ятирічні вироби, одна десята запасів;
- в) дві п'ятирічні вироби, одна десята запасів, півтора місяця.

3. Виберіть правильний варіант відповіді:

- а) три з половиною тижня, два з половиною місяця, чотири з половиною рока;
- б) три з половиною тижнів, два з половиною місяців, чотири з половиною років;
- в) три з половиною тижнів, два з половиною місяці, чотири з половиною роки.

4. Виберіть правильний варіант відповіді:

- а) півтора рази, третина ящика, чверть рока;
- б) півтори рази, третина ящиків, чверть року;
- в) півтори рази, третина ящику, чверть року.

5. Виберіть правильний варіант відповіді:

- а) півторасті тонн, чвертка паперу, сотня;
- б) чвертка аркуша паперу, десяток, півтори гривні;
- в) півтораста тонн, одна четверта аркуша паперу, сто.

6. Виберіть правильний варіант відповіді:

- а) більше половини, самий перший, на восьмій повороті;
- б) більша половина, на першім етапі, на восьмому повороті;
- в) половина міста, найперший, на першому етапі.

7. Виберіть правильний варіант відповіді:

- а) другим разом, з другого боку, другим випадком;
- б) іншим разом, з іншого боку, в інших випадках;
- в) у другий раз, іншим боком, у других випадках.

8. Виберіть правильний варіант відповіді:

- а) двоколірний, трибарвний, двотижневик;

- б) двохколірний, трьохбарвний, двохтижневик;
- в) двухколірний, триколірний, двухтижневик.

9. Виберіть правильний варіант відповіді:

- а) двадцятидвох-річний, чотири-юрідний, трьохповерховий;
- б) двадцяти-двох-річний, чотирьох-юрідний, трьох-поверховий;
- в) двадцятидвохрічний, чотириюрідний, триповерховий.

10. Виберіть правильний варіант відповіді:

- а) п'тисятиградусний, тисячокілометровий, двохсотлітній;
- б) п'тидесятиградусний, тисячакілометровий, двухсотлітній;
- в) п'ятирічний, тисяча кілометровий, двухсот-літній.

Варіант 3

1 Виберіть правильну форму вживання числівника у діловому мовленні:

- а) на першім етапі, на восьмім повороті, менше однієї чверті даних, без малого сотня штук ;
- б) на першому етапі, на восьмому повороті, до тисячі, до десяти осіб;
- в) біля тисячі, порядка десяти чоловік, завезено одну третину вантажу, менше ніж сто штук.

2. Виберіть правильну форму вживання числівника у діловому мовленні:

- а) сімсот з лишком, 6-й тиждень, 5 хвилин, відрядження на 2-3 місяці;
- б) інформації, 50-ті роки, 2 години, шістнадцятого березня;
- в) більше семисот, половина інформації, шостий тиждень, п'ятдесяті роки.

3. Виберіть правильну форму вживання числівника у діловому мовленні:

- а) відрядження на два-три тижні, із п'яти замовлень ми отримали лише два, більше половини групи, зустріч відбудеться о 18.30,
- б) більша половина групи, із 5-ти замовлень ми отримали лише 2, зустріч відбудеться пів на сьому вечора,
- в) з 5 замовлень ми отримали лише 2, понад 50 % групи, зустріч відбудеться пів до сьомої вечора, більше ніж половина групи.

4. Виберіть правильну форму вживання словосполучень у діловому мовленні:

- а) книжки в кількості 7 примірників, пів на сьому (годину), зателефонуйте після десятої (години), пятнадцять (хвилин) на восьму годину;

б) книжки кількістю 7 екземплярів, пів сьомої (години), зателефонуйте після десяти (годин), пятнадцять (хвилин) восьмої години;

в) книжки кількістю в сім екземплярів, пів о сьмій (годині), зателефонуйте за десятої (години), пятнадцять (хвилин) до восьмої години.

5. Виберіть правильну форму вживання числівника у діловому мовленні:

а) без десятої (хвилини) на третю годину, збори завершились в 1-й годині дня, зателефонуйте після 10-ти (годин), буду вудсутній до 12-ти годин;

б) без десяти (хвилин) три, збори завершились в 13 дня, зателефонуйте після десяти (годин), буду вудсутній до дванадцятити годин;

в) за десять (хвилин) третя година, збори завершились о 13.00 (о 13 годині), зателефонуйте після десятої (години), буду вудсутній до дванадцятої години.

6. Виберіть правильну форму вживання числівника у діловому мовленні:

а) Грошова субсидія на суму в 15 грн., допомога розміром у 500 грн., початок засідання в 16.00 (о 16 год.), менше однієї чверті даних;

б) Грошова субсидія в сумі 15 грн., допомога в розмірі 500 грн., початок засідання о 16.00 (о 16 год.), менше чверті даних;

в) Грошова субсидія сумою в 15 грн., допомога за розміром - 500 грн., початок засідання до 16.00, менше 1/4 даних.

7. Виберіть правильну форму вживання числівника з іменником у діловому мовленні:

а) двадцять три студента, тридцять два харків'янини, три зелених дуби, двадцять шість сотих гектарів;

б) тижнів чотирі, три зелених дуба, двадцять шість сотих гектарі, тисячі років;

в) двадцять три студенти, тридцять два харків'янини, тижнів чотири, двадцять шість сотих гектара.

8 . Виберіть правильну форму вживання числівника з іменником у діловому мовленні:

а) дві третіх вироба, 1/10 запасів, 6,5 тижнів, 3,5 разів;

б) дві третіх виробів, одна десята запасів, шість з половиною тижнів, три з половиною рази;

в) дві третіх вироби, одна десята запасов, шість з половиною тижні, три з половиною раз.

9. Виберіть правильну форму вживання числівника з іменником у діловому мовленні:

- а) відвантажили шістдесят п'ять мішків, двоє поросят, одна ціла і п'ять десятих гектара, вісім з половиною кілометрів;
- б) відвантажили шістдесят п'ять мішки, двоє поросятів, одна ціла і п'ять десятих гектари, вісім з половиною кілометри;
- в) відвантажили шістдесят п'ять мішков, 2-ві поросяти, одна ціла і п'ять десятих гектарів, вісім з половиною кілометра.

10. Виберіть правильну форму вживання числівника з іменником у діловому мовленні:

- а) троє лошат, два плуги, півтора року, півтораста центнерів;.
- б) три лошати, два плуга, півтора роки, півтораста центнери;.
- в) троє лошат, 2-ва плуга, , півтора років, півтораста центнеров.

14 Дієслівні форми

Варіант 1

1 Виберіть найкращий варіант перекладу дієприкметників *сложившиеся, написанный:*

- а) склавшиеся, написанный;
- б) що склалися, написаний;
- в) складені, написаний.

2. Виберіть рядок з правильним написанням усіх дієслівних форм:

- а) транспортований, , реєструвати, вирішальний, перебуваючи;
- б) транспортруємий, региструвати, рішаючий, перебуваючи;
- в) транспортуванний, регистриувати, вирішальний, перебувая.

3. Виберіть правильний варіант перекладу слів і словосполучень *носит, я выполнил, давайте проголосуем, отчитываешься:*

- а) носить, я виконав, проголосујмо, звітувати;
- б) носе, я виконав був, давайте проголосуємо, відчитуватися;
- в) носить, я був виконав, давайте проголосуємо, звітувати.

4. Знайдіть правильний варіант перекладу слів і словосполучень *извините меня, болеть гриппом:*

- а) я вибачаюсь, хворіти грипом,;
- б) я вибачаюся, слабувати на грип;
- в) вибачте мені, хворіти на грип;
- г) вибачте мене, слабувати грипом.

5. Виберіть правильний варіант перекладу словосполучення *следующий сонетам врача пациент:*

- а) слідуючий порадам лікаря пацієнт;

- б) пацієнт, який слідує порадам лікаря;
- в) пацієнт, який слухає порад лікаря;
- г) слухаючий порад лікаря пацієнт.

6. Виберіть правильний варіант перекладу словосполучень *хозяйствующий суб'єкт, контролирующие органы*:

- а) господарюючий суб'єкт, контролюючі органи;
- б) суб'єкт господарювання, контроліруючі органи;
- в) господарюючий суб'єкт, органи контролю;
- г) суб'єкт господарювання, органи контролю.

7. Виберіть правильний варіант перекладу словосполучень *выполня задание, проект осуществлён, деталь изготовлена*:

- а) виконуючі завдання, проект здійснен, деталь виготовлена;
- б) виконуючи завдання, проект здійснений, деталь виготовлена;
- в) виконуючи завдання, проект здійснен, деталь виготовленна;
- г) виконуючі завдання, проект здійснений, деталь виготовленна.

8. Виберіть правильний варіант перекладу слів і словосполучень *прочитав, вышестоящие органы, оббегает*:

- а) прочитавши, вищі органи, оббігає;
- б) прочитав, вищестоящи органи, оббіга;
- в) прочитавши, вищестоячі органи, оббігає;
- г) прочитав, органи, які стоять вище, оббігає.

9. У якому рядку допущено помилки при написанні частки не з дієсловом та дієслівними формами:

- а) не дозволений, не здогадавшись, не спростовані чутки, не зчути-ся;
- б) недозволений, не здогадавшись, неспростовані чутки, незчути-ся;
- в) недозволений, нездогадавшись, неспростовані чутки, незчути-ся;
- г) не дозволений, не здогадавшись, не спростовані чутки, незчути-ся.

10. Виберіть правильний варіант перекладу словосполучень *ожи-вающие воспоминания, привлекаемые инвестиции*:

- а) оживленні спогади, залученні інвестиції;
- б) оживаючі спогади, залучувані інвестиції;
- в) оживаючі спогади, залучуванні інвестиції;
- г) оживлені спогади, залучені інвестиції.

Варіант 2

1. Виберіть найкращий варіант перекладу дієприкметників *выполня-емый, поседевший*:

- а) виконуваємий, що посивів;
- б) виконуваний, посивілий;
- в) що виконується, посивівши.

2. Виберіть рядок з правильним написанням усіх дієслівних форм:

- а) сформулірувати, ремонтіруємий, нержавіючий, здійснює;
- б) сформулювати, ремонтований, неіржавкий, здійснюючи;
- в) сформулювати, ремонтіруваний, неіржавіючий, здійснюючи.

3. Виберіть правильний варіант перекладу слів і словосполучень *помогает, информация поступала, давайте начнём, договариваться*:

- а) допомагає, інформація надходила, пропоную почати, домовляти-ся;
- б) допомага, інформація надходила була, давайте почнемо, догово-рюватися;
- в) допомагає, інформація надходила, давайте почнемо, договорюва-тися.

4. Знайдіть правильний варіант перекладу слів і словосполучень *при-нятить меры, благодарить друга*:

- а) прийняти міри, дякувати друга;
- б) вжити заходи, дякувати друга;
- в) прийняти міри, дякувати другові;
- г) вжити заходів, дякувати другу.

5. Виберіть правильний варіант перекладу словосполучення *следую-щий через станцию поезд*:

- а) поїзд, який слідує через станцію;
- б) слідуючий через станцію поїзд;
- в) поїзд, що проходить через станцію;
- г) поїзд, слідуючий через станцію.

6. Виберіть правильний варіант перекладу словосполучень *выполня-ющий обязанности, практикующий экономист*:

- а) виконуючий обов'язки, економіст-практик;
- б) виконувач обов'язків, практикуючий економіст;
- в) виконавець обов'язків, практикуючий економіст;
- г) виконавець обов'язків, економіст-практик.

7. Виберіть правильний варіант перекладу словосполучень *изготав-ливая оборудование, план выполнен, портрет испорчен*:

- а) виготовляючі обладнання, план виконан, портрет зіпсований;
- б) виготовляючи обладнання, план виконаний, портрет зіпсований;
- в) виготовляючі обладнання, план виконаний, портрет зіпсований;
- г) виготовляючи обладнання, план виконан, портрет зіпсований.

8. Виберіть правильний варіант перекладу слів і словосполучень *выполнив, режущий инструмент, говорит:*

- а) виконав, різальний інструмент, говоре;
- б) виконавши, ріжучий інструмент, говорить;
- в) виконавши, різальний інструмент, говорить;
- г) виконав, ріжучий інструмент, говоре.

9. У якому рядку допущено помилки при написанні частки не з дієсловом та дієслівними формами:

- а) непросохла трава, не зникає, ненаписаний лист, не зробивши;
- б) не просохла трава, не зникає, не написаний лист, незробивши;
- в) непросохла трава, незникає, не написаний лист, не зробивши;
- г) не просохла трава, не зникає, ненаписаний лист, не зробивши.

10. Виберіть правильний варіант перекладу словосполучень *окружающая среда, выдерживаемый процесс:*

- а) навколошне середовище, витримуваний процес;
- б) оточуюче середовище, процес, який витримується;
- в) навколошне середовище, витримуємий процес;
- г) оточуюче середовище, витримуваний процес.

Варіант 3

1. Виберіть найкращий варіант перекладу дієприкметників *оцениваемый, читающий:*

- а) оцінюваний, читаючий;
- б) що оцінюється, що читає;
- в) оцінюваний, читаючий.

2. Виберіть рядок з правильним написанням усіх дієслівних форм:

- а) сидя, лідірувати, пришедши, заміняемий;
- б) сидячі, лідувати, які прийшли, замініваний;
- в) сидячи, лідирувати, які прийшли, замініваний.

3. Виберіть правильний варіант перекладу слів і словосполучень *работает, проект согласовали, давайте поздравим, поспевать:*

- а) робе, проект узгодили були, давайте привітаємо, поспівати;
- б) робить, проект узгодили, прошу привітати, устигати;
- в) робить, проект узгодили, давайте привітаємо, устигать.

4. Знайдіть правильний варіант перекладу слів і словосполучень *принимать лекарства, овладеть профессией:*

- а) вживати ліки, опанувати професію;
- б) вживати ліків, опанувати професію;

- в) вживати ліки, опанувати професію;
- г) вживати ліків, опанувати професію.

5. Виберіть правильний варіант перекладу словосполучення *следующие из сказанного выводы*:

- а) висновки, що випливають із сказаного;
- б) висновки, що слідують із сказаного;
- в) слідуючі із сказаного висновки;
- г) висновки, що витікають із сказаного.

6. Виберіть правильний варіант перекладу словосполучень *начинающий поэт, наболевший вопрос*:

- а) починаючий поет, наболіле питання;
- б) поет-початківець, наболівшє питання;
- в) починаючій поет, наболіле питання;
- г) поет-початківець, наболіле питання.

7. Виберіть правильний варіант перекладу словосполучень *читая книгу, метод обговорен, контрольная сдана*:

- а) читаючі книгу, метод обговорений, контрольна складенна;
- б) читаючи книгу, метод обговорений, контрольна складена;
- в) читаючі книгу, метод обговорен, контрольна складена;
- г) читаючи книгу, метод обговорен, контрольна складенна.

8. Виберіть правильний варіант перекладу слів і словосполучень *сделав, квалифицированный специалист, читает*:

- а) зробив, кваліфікований спеціаліст, чита;
- б) зробивши, кваліфікований спеціаліст, читає;
- в) зробивши, кваліфікований спеціаліст, чита;
- г) зробив, кваліфікований спеціаліст, читає.

9. У якому рядку допущено помилки при написанні частки не з дієсловом та дієслівними формами:

- а) недооцінюючи, непідходячи, неспростовані нами чутки, не затоплена місцина;
- б) недооцінюючи, непідходячи, не спростовані нами чутки, не затоплена місцина;
- в) не дооцінюючи, не підходячи, неспростовані нами чутки, незатоплена місцина;
- г) недооцінюючи, не підходячи, не спростовані нами чутки, незатоплена місцина.

10. Виберіть правильний варіант перекладу словосполучень *стимулирующие мероприятия, приобретаемый опытом*:

- а) стимулувальні заходи, набуваний досвід;
- б) стимулюючі заходи, придбаваний досвід;

- в) стимульованні заходи, набуваний досвід;
- г) стимулюючі заходи, придбанний досвід.

15 Складні випадки правопису займенників, прислівників, прийменників, часток

Варіант 1

1. Позначте рядок, у якому всі займенники пишуться через дефіс:
  - а) де/хто, казна/скільки, ні/про/що, ні/хто;
  - б) хто/будь, хтозна/хто, чий/небудь, будь/до/кого;
  - в) ні/який, що/сь, аби/який, ні/що;
  - г) будь/що, хто/будь, котрий/небудь, хтозна/який.
2. Позначте рядок, у якому всі прислівники пишуться через дефіс:
  - а) ледве/ледве, по/перше, по/братерськи, де/не/де;
  - б) рік/у/рік, з/боку/на/бік, що/дня, в/нічию;
  - в) день/у/день, по/батьківському, по/тім, хоч/не/хоч;
  - г) з/ранку, вряди/годи, десь/інколи, мимо/волі.
3. Позначте рядок, у якому всі прийменники пишуться через дефіс:
  - а) з/під, з/за, з/межи, з/над;
  - б) вз/довж, до/вкруг, з/поза, з/боку;
  - в) на/випадок, на/чолі, з/верх, з/огляду/на;
  - г) не/зважаючи/на, по/перед, по/над, з/попід.
4. Позначте рядок, у якому всі частки з різними частинами мови пишуться через дефіс:
  - а) знов/таки, таки/знов, іди/бо, пішов/би;
  - б) аби/хто, дарма/що, аби/з/ким, аби/де;
  - в) як/раз, хтозна/скільки, от/же, тоб/то;
  - г) співай/бо, казна/де, хтозна/як, будь/що.
5. Позначте рядок, у якому всі прислівники пишуться окремо:
  - а) до/вподоби, що/дня, у/вечері, після/завтра;
  - б) на/світанку, по/честі, у/вічі, на/жалъ;
  - в) на/відшибі, без/пуття, в/нічию, до/дому;
  - г) на/швидку, спід/лоба, на/ протязі, без/угаву.
6. Позначте рядок, у якому всі прийменники пишуться окремо:
  - а) по/перед, на/зразок, починаючи/з, від/далік;
  - б) на/кшталт, у/дусі, подібно/до, поза/сферою;
  - в) на/вкруги, по/зад, право/руч, у\випадку;
  - г) по/одаль, на/зразок, в/умовах, не\подалік.

7. Позначте рядок, у якому всі частки з різними частинами мови написані правильно:

- а) покищо, аякже, ато ж, хтонебудь;
- б) поки що, аяк же, атож, хто небудь;
- в) поки що, аякже, атож, хто-небудь;
- г) поки-що, аяк-же, а-тож, хто-небудь.

8. Позначте рядок, у якому всі займенники написані правильно в орудному відмінку:

- а) мной, всим, всіма, ціх;
- б) мною, всім, всима, цих;
- в) мною, всім, всіма, цих;
- г) мною, всим, всима, цих.

9. Позначте рядок, у якому всі прислівники написані правильно:

- а) від нині, по-нині, од-віку, на швидкуруч;
- б) с краю, по-середньо, по-тиху, на-решті;
- в) звисока, наостанку, навесні, по-друге;
- г) навік, с позаранку, оба-біч, чімало.

10. Позначте рядок, у якому всі прийменники й частки написані правильно:

- а) зпід, залежно від, всього на всього, щотоза;
- б) із-за, всупереч, всього-на-всього, немовбіто;
- в) по-біля, довкола, хочаб, все ж таки;
- г) о-пріч, на впроти, хоча б. все-ж-таки.

Варіант 2

1. Позначте рядок, у якому всі займенники пишуться через дефіс:

- а) чий/небудь, де/хто, де/чий/сь, будь/чий;
- б) ні/котрий, який/небудь, казна/хто, хтозна/який;
- в) казна/при/чому, ні/скільки, будь/на/кому, аби/хто;
- г) хтозна/хто, хто/небудь, чий/небудь, хтозна/який.

2. Позначте рядок, у якому всі прислівники пишуться через дефіс:

- а) всього/на/всього, раз/у/раз,уві/сні, честь/честю;
- б) без/кінця/краю, будь/що/будь, по/німецьки, по/вовчому;
- в) по/латині, сама/самотою, час/від/часу, по/правді;
- г) по/черзі, по/перше, що/середи, день/у/день.

3. Позначте рядок, у якому всі прийменники пишуться через дефіс:

- а) з/заду, з/середини, по/одаль, на/впереди;
- б) з/понад, з/попід, з/позад, із/за;

- в) на/супроти, на/прикінці, на/перед, на/передодні;
г) з/верху, оба/біч, від/далік, що/до.

4. Позначте рядок, у якому всі частки з різними частинами мови пишуться через дефіс:

- а) неси/бо, тільки/но, хтозна/коли, де/небудь;
б) все/ж/таки, не/хай, аби/хто, де/який;
в) тоб/то, мов/би, дарма/що, де/які;
г) тоб/то, начеб/то, пішла/б, ніби/то.

5. Позначте рядок, у якому всі прислівники пишуться окремо:

- а) на/добранич, з/ранку до/вечора, по/щирості;
б) на/швидкуруч, мимо/їздом, у/вечері, повсяк/час;
в) на/ходу, чим/дуж, на/світанку, що/вівторка;
г) по/черзі, що/середи, до/краю, на/око.

6. Позначте рядок, у якому всі прийменники пишуться окремо:

- а) на/вперейми, зважаючи/на, в/напрямі, на/зразок;
б) поряд/з, під/час, на/предмет, у/ролі;
в) на/вздогін, поруч/з, на/шляху, в/силу;
г) по/перек, не/залежно/від, на/супроти, с/переду.

7. Позначте рядок, у якому всі частки з різними частинами мови написані правильно:

- а) всежтаки, не начебто, хтознаколи, де-небудь;
б) все ж таки, неначебто, хтозна-коли, де-небудь;
в) всеж-таки, неначеб-то, хто-зна-коли, денебудь;
г) все-ж-таки, неначе бто, хтозна коли, де небудь.

8. Позначте рядок, у якому всі займенники написані правильно в родовому відмінку:

- а) моєй, всіх, моїого, їх,;
б) моєї, всіх, моого, іх;
в) моєї, всіх, моого, їх;
г) моїої, всіх, моого, їх.

9. Позначте рядок, у якому всі прислівники написані правильно:

- а) на перекір, до волі, за віщо, с повна;
б) згарячу, по-середині, на спіх, о пів ночі;
в) потроху, подекуди, помаленьку, праворуч;
г) на похваті, над голодъ, з рання, спочатку.

10. Позначте рядок, у якому всі прийменники й частки написані правильно:

- а) підчас, на вкруги, неук, нехай;
б) із-поміж, окрім, аякже, хоча б;

- в) підкінець, за вдяки, невже, навідь;
г) ізсеред, заради, немов би, а тож.

Варіант 3

1. Позначте рядок, у якому всі займенники пишуться через дефіс:
  - а) аби/який, хто/сь, де/який, аби/хто;
  - б) чий/небудь, хтозна/хто, що/небудь, казна/хто;
  - в) ні/який, ні/скільки, аби/що, де/який;
  - г) де/що, казна/скільки, аби/хто, казна/що.
2. Позначте рядок, у якому всі прислівники пишуться через дефіс:
  - а) як/не/як, на/гора, геть/чисто, десь/колись;
  - б) по/товариськи, одним/одна, по/змозі, сам/на/сам;
  - в) пліч/о/пліч, по/троє, аби/як, без/упину;
  - г) по/суті, час/від/часу, кінець/кінцем, попід/тинню.
3. Позначте рядок, у якому всі прийменники пишуться через дефіс:
  - а) з/над, з/між, з/під, з/за;
  - б) з/середини. з/поміж, по/серед, по/перед;
  - в) з/понад, на/вкруги, за/для, за/ради;
  - г) за/винятком, у/разі, на/знак, з/нагоди.
4. Позначте рядок, у якому всі частки з різними частинами мови пишуться через дефіс:
  - а) дарма/що, май/же, казна/який, неначеб/то;
  - б) пішла/таки, біжи/бо, тільки/но, будь/що;
  - в) поспівала/б, тоб/то, аби/де, наче/б;
  - г) як/би, ато/ж, авже/ж, намалювала/ж.
5. Позначте рядок, у якому всі прислівники пишуться окремо:
  - а) до/обіду, на/швидку, до/краю, під/вечір;
  - б) стрім/голов, по/щирості, у/вісь, до/останку;
  - в) під/час, з/радості, на/добранич, на/щастя;
  - г) у/вечері, по/тім, повсяк/час; під/кінець.
6. Позначте рядок, у якому всі прийменники пишуться окремо:
  - а) в/унісон/з, на/перед, з/заду, в/умовах;
  - б) у/розвіз/з, на/підставі, на/чолі, на/користь;
  - в) на/честь, з/верху, з/огляду/на, о/пріч;
  - г) не/подалік, на/передодні, по/близу, на/шляху.
7. Позначте рядок, у якому всі частки з різними частинами мови написані правильно:
  - а) хто-небудь, тільки що, де про що, немовби;

- б) хо́т небудь, тільки-що, депро́шо, немов би;
- в) хо́т не будь, тільки-що, де прошо, немов-би;
- г) хо́т-небудь, тільки-що, депро́шо, не мов би.

8. Позначте рядок, у якому всі займенники написані правильно в давальному відмінку:

- а) ньому, той, моєї, всим;
- б) йому, тій, моїй, всім;
- в) єму, тій, моєй, всім;
- г) йому, тій, моїй, всім.

9. Позначте рядок, у якому всі прислівники написані правильно:

- а) дарма що, з надвору, доволі, в останнє;
- б) о-пліч, по-пліч, на рівні, докупи;
- в) опліч, попліч, нарівні, докупи;
- г) до тла, на силу, нарешті, при вселюдно.

10. Позначте рядок, у якому всі прийменники й частки написані правильно:

- а) будь-що, тобто, посеред, відповідно до;
- б) от же, тому-то, подібно-до, не зважаючи на;
- в) казна який, дармащо, зпопід, зпроміж;
- г) наче б, не вже, на передодні, по-при.

16 Прийменникові конструкції

Варіант 1

1. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *называть по имени, по предложению, по требованию, проживать по улице*:

- а) називати за ім'ям, за пропозицією, на вимогу, проживати на вулиці;
- б) називати на ім'я, на пропозицію, на вимогу, мешкати на вулиці;
- в) називати по імені, по пропозиції, з вимоги, мешкати по вулиці;
- г) називати іменем, з пропозиції, по вимозі, проживати по вулиці.

2. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *пришло по вкусу, смотря по погоде, по болезни, по негодности списать*:

- а) прийшлося до вкусу, дивлячись на погоду, з хвороби, з негодності списати;
- б) прийшлося по смаку, дивлячись по погоді, за хворобою, по непридатності списати;
- в) припало до смаку, залежно від погоди, через хворобу, через непридатність списати;

г) припало по вкусу, зважаючи на погоду, по хворобі, за негодністю списати.

3. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *курсы по изучению, не по себе, не по силам, отличный по качеству*:

- а) курси по вивченню, не по собі, не по силах, відмінної якості;
- б) курси з вивчення, ніяково, не під силу, відмінної якості;
- в) курси для вивчення, не по собі, не по силах, відмінний по якості;
- г) курси зі вивчення, ні по собі, ні по силах, відмінний з якісті.

4. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *при входе, при институте, при свидетелях, при условии*:

- а) при вході, при інституті, при свідках, при умові;
- б) біля входу, при інституті, при свідках, за умови;
- в) з входу, біля інституту, за свідками, з умови;
- г) коло входу, під час інституту, по свідкам, по умові.

5. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *при любой погоде, при обстоятельствах, при необходимости, при одной мысли*:

- а) при любій погоді, при обставинах, по необхідності, при одній думці;
- б) за будь-якої погоди, з обставин, з необхідності, за однієї думки;
- в) за всякої погоди, за обставин, коли треба, від самої думки;
- г) за любої погоди, по обставинам, при необхідності, при самій думці.

6. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *называть по фамилии, мероприятия по улучшению, специалист по..., экзамен по...*

- а) називати по прізвищі, заходи по покращенню, фахівець по..., екзамен з...;
- б) називати за прізвищем, заходи щодо поліпшення, фахівець з..., екзамен з...;
- в) називати прізвищем, заходи для покращення, спеціаліст з..., екзамен з...;
- г) нарікати на прізвище, міроприємства по покращенню, професіонал з..., іспит по...

7. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *в алфавитном порядке, в девять часов, в защиту, в наш адрес*:

- а) в алфавітному порядку, в дев'ять годин, в захист, в наш адрес;
- б) за абеткою, о дев'ятій годині, на захист, на нашу адресу;
- в) за абеткой, о дев'ятій годині, на захист, на нашу адрес;
- г) по абетці, у дев'ять годин, на зашиту, в нашу адресу.

8. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *за дальностью расстояния, идти за водой, к трём часам, согласно приказу*:

- а) через далеку відстань, йти по воду, на третю годину, згідно з наказом;
- б) за далекої відстані, йти за водою, к третій годині, згідно до наказу;
- в) по дальності відстані, йти по воду, в три години, згідно наказу;
- г) з дальньої відстані, ійти за водой, к третій годині, відповідно з наказу.

9. Позначте рядок, де всі варіанти написання словосполучень є правильними:

- а) по розгляді, по радіо, по путі, на ім'я;
- б) по призначенню, по хворобі, при пожежі, по теорії;
- в) за схемою, біля входу, за досвідом, у свята;
- г) при роботі, по місту, з вказівки, по мові.

10. Позначте рядок, де всі варіанти написання словосполучень є правильними:

- а) у відміну, у честь, так як, у доказ;
- б) по обов'язку, по документу, при допомозі, по досвіду;
- в) на відміну, за допомогою, з досвіду, за планом;
- г) читати по російському, при допомозі, к третій, біля них.

Варіант 2

1. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *по итогам, по собственному желанию, по специальности, по приказу директора*:

- а) з підсумків, по власному бажанню, по спеціальності, з наказу директора;
- б) за підсумками, по власному бажанню, з фаху, за наказом директора;
- в) за підсумками, за власним бажанням, за фахом, за наказом директора;
- г) по підсумкам, з власного бажання, по фаху, по наказу директора.

2. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *по ошибке, по лености, расходы по..., по субботам*:

- а) з помилки, з ліності, витрати з..., по суботах;
- б) помилково, через лінощі, витрати щодо, щосуботи;
- в) через помилку, по лінощах, розходи по..., по суботам;
- г) по помилці, по лінощам, витрати по..., кожної суботи.

3. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *по большей части, по Вашей просьбе, по вечерам, по возвращении*:

- а) здебільшого, на Ваше прохання, по вечорам, по поверненні;
б) з більшої частини, за Вашим проханням, по вечорах, з поверненням;
в) здебільшого, на Ваше прохання, щовечора, після повернення;
г) по більшій частині, з Вашого прохання, кожного вечора, за поверненням.

4. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *при мне, при академии, при посторонних, при жизни*:

- а) при мені, біля академії, зі сторонніми, при житті;
б) коло мене, при академії, при сторонніх, за життя;
в) біля мене, коло академії, при посторонніх, при життю;
г) при мені, при академії, за сторонніх, під час життя.

5. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *при первом взгляде, при первом случае, при передаче, при пересылке*:

- а) на перший погляд, при першій нагоді, під час передавання, у разі пересилання;
б) при першому погляді, з першою нагодою, при передачі, при пересиланні;
в) за першого погляду, при першої нагоді, при передаванні, під час пересилки;
г) по першому погляду, по першому випадку, при передачі, по пересилці.

6. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *по единой форме, по прибытии, по истечении срока, по инициативе*:

- а) з єдиної форми, по прибуттю, по закінченні строка, по ініціативі;
б) по єдиній формі, з прибуття, за закінченням терміна, за ініціативою;
в) за єдиною формою, після прибуття, після закінчення терміну, з ініціативи;
г) з однієї форми, по прибутті, по скінченні терміна, при ініціативі.

7. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *в сущности, ввести в состав, вступать в силу, в те времена*:

- а) в суті, ввести в склад, вступити в силу, в ті години;
б) по суті, ввести до складу, набувати чинності, у ті часи;
в) по сущності, ввести до складу, вступити до сили, за тих часів;
г) за суттю, внести до складу, набути сили, в ті часи.

8. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *за недостатком сведений, ходить за грибами, к началу года, говорить на двух языках*:

- а) за нестачею часу, ходити за грибами, к початку року, говорити на двох мовах;
- б) через брак відомостей, ходити по гриби, на початок року, говорити двома мовами;
- в) через нестачу часу, ходити по гриби, на початок року, говорити на двох язиках;
- г) по нестачі відомостей, ходити по гриби, на початок рока, добре говорити.

9. Позначте рядок, де всі варіанти написання словосполучень є правильними:

- а) по телефону, по путі, по плану, при допомозі;
- б) за допомогою, з усякого приводу, на ім'я, з вини;
- в) по вимозі, підручник по фізиці, по адресу, по бажанню;
- г) по стану, по професії, при академії, по імені.

10. Позначте рядок, де всі варіанти написання словосполучень є правильними:

- а) по мові, по вівторкам, по теорії, по професії;
- б) по пошті, до тих пір, на протязі дня, по дорученню;
- в) за теорією, під час огляду, протягом дня, за адресою;
- г) по теорії, по рокам, по сесії, за їми.

Варіант 3

1. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *по необходимости, по совместительству, по многим причинам, по собственной воле*:

- а) з необхідності, за сумісництвом, за багатьох причин, за власної волі;
- б) по необхідності, по сумісництву, по багатьом причинам, по власній волі;
- в) за необхідністю, за сумісництвом, із багатьох причин, із власної волі;
- г) при необхідності, при сумісництву, по багатьох причинах, по приватній волі.

2. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *по душам (общаться), мероприятия по улучшению, по возможности, по факсу*:

- а) по душах, міроприємства по покращенню, по можливості, по факсу;
- б) широко, заходи для поліпшення, якщо можна, факсом;
- в) по душам, заходи щодо поліпшення, по можливості, з факсу;
- г) відверто, заходи по покращенню, за можливості, за факсом.

3. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *по временам, по делам службы, по делу, по методу*:

- а) іноді, у справах служби, у справі, за методом;
- б) по годинам, по справах служби, по справі, з методу;
- в) іноді, по справам служби, по ділу, по методу;
- г) годинами, за справами, по справі, згідно методу.

4. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *при поддержке, при свете, при подписании, при реке(город)*:

- а) завдяки підтримці, при світлі, під час підписання, коло річки;
- б) при підтримці, за світлом, з підписання, біля річки;
- в) з підтримкою, при світлі, при підписанні, при річці;
- г) за підтримкою, по видному, за підписанні, біля ріки.

5. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *при помощи, при попустительстве, при себе, при случае*:

- а) з допомогою, при потуренні, з собою, принагідно;
- б) при допомозі, під час потурання, при собі, при нагоді;
- в) за допомогою, за потуранням, при собі, за нагоди;
- г) при помоші, з потурання, особисто, при випадку.

6. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *большой по объему, старший по возрасту, по 5 литров, по заказу*:

- а) великий за обсягом, старший за віком, по 5 літрів, на замовлення;
- б) великий по об'єму, старший по віку, по 5 літрів, за замовленням;
- в) великий обсягом, старший віком, по 5 літрів, по замовленню;
- г) великий з обсягу, старіший, по 5 літри, за заказом.

7. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *поставить в пример, превратить в шутку, сказать в двух словах, возводить в степень*:

- а) поставити за приклад, перетворити на жарт, сказати двома словами, підносити до степеня;
- б) поставити в приклад, перетворити в жарт, сказати в двох словах, підносити в степінь;
- в) поставити за приклад, перетворити на жарт, сказати двума словами, підносити за степенем;
- г) виносити за приклад, сміячися, сказати коротко, приводити в ступінь.

8. Виберіть рядок з правильним перекладом словосполучень *говорить о тебе, на следующий день, согласно приказу, идти около часа*:

- а) говорити о тобі, на слідуючий день, відповідно наказу, йти около години;

- б) говорити про тебе, наступного дня, відповідно до наказу, йти близько години;
- в) говорити за тебе, на наступний день, відповідно з наказом, йти з годину;
- г) говорить про тебе, слідуючого дня, згідно наказу, йти біля години.

9. Позначте рядок, де всі варіанти написання словосполучень є правильними:

- а) при температурі, при вході, по професії, по крайній мірі;
- б) по питанню, по поверненні, по незнанню, при розгляді;
- в) через незнання, у свята, через хворобу, по радіо;
- г) по святам, у десять годин, по хворобі, по випадку.

10. Позначте рядок, де всі варіанти написання словосполучень є правильними:

- а) протягом року, за допомогою, під час перерви, біля академії;
- б) по дням, по корпусам, при дорозі, поряд з іншими;
- в) по пошті, по призначенню, наказ по заводу, по особовому складу;
- г) на протязі дня, при затримці, у три годи

ЛІТЕРАТУРА

- 1 **Волкотруб, Г. Й.** Стилістика ділової мови: Навч. посібник./ Г. Й. Волкотруб. – К.: МАУП, 2002. – 208 с. – ISBN 966-608-194-4
- 2 Ділова українська мова: Тест. завдання: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / С. В. Шевчук, О. Л. Доценко, В. Г. Дейнега та ін.; За ред. С. В. Шевчук. – К.: Видавництво А.С.К.; 2004.– 216с. – ISBN 966-539-449-5
- 3 **Загнітко, А. П.** Українське ділове мовлення: професійне і непрофесійне спілкування/ А. П. Загнітко, І. Г. Данилюк. – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2004. – 480 с. – ISBN 966-548-770-1
- 4 **Зарицька, І. М.,** Українське ділове мовлення: Практикум / За заг. ред. проф. А. П. Загнітка. / І. М. Зарицька, І. О. Чикаліна – Донецьк: Центр підготовки абітурієнтів, 1997. – 180 с.
- 5 **Зубков, М.** Сучасне українське ділове мовлення. / М. Зубков – Х.: Торсінг, 2001. – 384 с. – ISBN 966-670-136-7
- 6 **Зубков, М.** Сучасний російсько-український, українсько-російський словник./ М. Зубков – Харків: Веста: Видавництво «Ранок», 2004. – 720 с.
- 7 **Мацюк, З.** Українська мова професійного спілкування: Навч. посібн./ З. Мацюк, Н. Станкевич. – К.: Каравела, 2005. – 352 с. – ISBN 966-8019-43-1
- 8 **Михайлюк, В. О.** Українська мова професійного спілкування: Навчальний посібник. / В. О. Михайлюк – К.: ВД «Професіонал», 2005. – 496 с. – ISBN 966-8556-70-4
- 9 **Мозговий, В. І.** Українська мова у професійному спілкуванні. Модульний курс. Навчальний посібник./ В. І. Мозговий – К.: Центр національної літератури, 2006. – 592 с. – ISBN 966-364-207-6
- 10 Орфографічний словник української мови. – К.: Наук. думка, 1997 – 856 с.
- 11 Українська мова: Практикум: Навч. посібник. – 2-ге вид., стереотип. / Пазяк О. М., Сербенська О. А., Фурдуй М. І., Шевченко Л. Ю. – К.: Либідь, 2001 с. – 384 с. – ISBN 966-06-0197-2.
- 12 **Харахоріна, Т. О .** Збірник завдань з української мови для розвитку самостійної творчої діяльності учнів 5-11 класів у системі самоконтролю і самооцінки ./ Т. О. Харахоріна, В. С. Адаменко – Донецьк: ТОВ ВКФ «БАО», 2004. – 288с. – ISBN 966-548-724-8

Хто любить, той легко вчить

Якщо з українською мовою
В тебе, друже, не все гаразд,
не вважай її примусовою,
полюби, як весною ряст.

Примусова тим, хто цурається,
а хто любить, той легко вчить:
все як пишеться, в ній промовляється, –
все, як пісня, у ній звучить.

І журлива вона, й піднесена,
тільки фальш для неї чужа.
В ній душа Шевченкова й Лесина,
і Франкова у ній душа!

В словах ні іржі, ні олжі
не любить мова жива.
Бо мова – це *пісня душі*,
Покладена на слова.

(Д. Білоус)

І власний твій дух, або душа твоя, вся є в усьому розумі твоєму, і
весь розум твій – у всьому слові твоєму...

Симеон Богослов (XII ст.)

Коли я молюся чужою мовою, то вуста мої моляться, а серце спить.
Святий Павло

Мова займає одне з найвищих місць на шкалі національних вартостей.

У. Вайнрайх

Мова народу – це його дух, і дух народу – це його мова.
В. фон Гумбольдт

Межі моєї мови означають межі моого світу.

Л. Вітгенштейн

Ми, звичайно, не уявляємо собі, наскільки кожен із нас відповідальний за те, якою буде мова майбутнього, хай у безкінечно малій дозі.

Ю.Шевельов

Навчальне видання

Лариса Костянтинівна Лисак
Ганна Миколаївна Ковальова
Інна Миколаївна Медведєва

Українська мова

Орфографія

Збірник тестів

Тираж прим. Зам. №

Видавець і виготовник
«Донбаська державна машинобудівна академія»
84313, г. Краматорськ, ул. Шкадінова, 72
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру
Серія ДК №1633 від 24.12.03